

6203.

EMICH GUSZTÁV
MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁGI
NAGY
KÉPES NAPTÁRA
1860. SZÖKŐ ÉVRE.

SZERKESZTI

VAHOT IMRE.

Ára 1 új forint.

PEST.

KIADJA EMICH GUSZTÁV.

Az 1860-diki „Nagy képes Naptár“ tisztelt GYÜJTŐINEK névsora.

Adamovits Leontin, Jozsás. — Ágh György, Duna-Vecse. — Agustich Imre, Oroszlános. — Aixerger László, Karczag. — Albert Pál, Csik-Gyimes. — Ambrózy Eduárd, Törökbecse. — Ambrus Mihály, Székesfehérvár. — Antal Pál, Szalonta. — Arácsi János, Tiszaroff. — Babocsay György, Poroszló. — Bakay Sándor, Komárom. — Balanik Mátyás, Boglárón. — Balás János, Válaszut. — Balaton János, O-Becse. — Bálint János, Fehérvíz. — Balla István, Dunavecse. — Balogh Lajos, Zay-Ugrócz. — Balogh Zsigmond, Nemes-Pan. — Bánoczy Ferencz, Unghvár. — Baranyay Antal, Harsány. — Barcs Lajos, Nagy-Szöllös. — Bardocz István, M.-Vásárhely. — Bárdos József, T.-Terebes. — Barkáts Gusztáv, Székesfehérvár. — B. Barkóczy Pálné, Elep. — Barretta Julia, Tiszabecő. — Bartsik Károly, Jászberény. — Báthory János, Hegyköz-Szent-Imre. — Bátorkeszi József, Agárd. — Bay Bertalan, Kotaj. — Bedcsula Péter, Kis-Körös. — Békeffy György, Veszprém. — Belbe János, Erdődön. — Bellej Lajos, Nagybánya. — Bendess János, Lajoshalmán. — Bene Antal, Kis-Hegyes. — Benkovic Imre, Nagy-Mánya. — Beregh István, K.-Székelyben. — Beregszászy Dániel, Sár-Keresztur. — Berei József, Szathmár-Németi. — Bodnár Ferencz, Hajd.-Dorogh. — Boér Péter, Szászváros. — Böröndy Jánosné, Győr. — Bors Károly, Kunszentmiklós. — Borsos József, Nagyvárád. — Bösze István, Kóny. — Bozsik József, Iholy. — Bozsó Ferencz, Szatmár. — Buday Károly, Brassó. — Büky Miklós, Kaposvár. — Busai Károly, Majsa. — Buzinkay Pál, Nagyszombat. — Csáky György, Szalonta. — Csányi István, Petri-Keresztur. — Cseh János, Medgyes. — Csepely Tiivadar, Tornallya. — Csereenyés Kálmán, Makó. — Csernek Károly, Szatmár. — Csizmadi Ferencz, K. K. Pülpöszállás. — A Csizmadia céh, Szatmár. — Czimerer Ferencz, Duna-földvár. — Czuczor Mihály, Szalk-Szt.-Márton. — Demacsek József, Gyöngyös-Pata. — Demeter Domokos, Gyergyó-Szent-Miklós. — Dervarics Kálmán, A.-Lendva. — Détsy Ferencz, O-Paulis. — Dóbiás József, Vámosfalva. — Dóbó János, Esp. Szerednye. — Domján György, Szegszárd. — Duchon Sándor, Dubrinics. — Edvi Illés Gyula, Eger. — Erdélyi Sándor, Ószi puszta. — Erényi József, Hetea. — Fábian Ign., Hőgyész. — Fábri József, Oralya-Boldogfalva. — Farkas István, Kis-Várda. — Fazekas László, Kecskemét. — Fekete Antal, Beodra. — Fenesi János, Beszterce. — Ferenczy Sándor, M.-Kövesd. — Ficze János, Pétervására. — Filotás János, Vác. — Fodor Pál, Szalkszentmárton. — Folkusházy László, Derekegyháza. — Garay Soma, Paks. — Gáthy Kálmán, Munkács. — Glanzer Zsigmond, Paesa. — Gulácsy László, Fehérgyarmat. — Gutmann Gyula, Kismárton. — Gyórfi Iván, Károlyfehérvár. — Györgypál József, Marosvásárhely. — Gyűszű István, Ozora. — Hajnik Endre, Aszód. — Hanschild György, Oláhláposbánya. — Hári Ferencz, Székesfehérvár. — Harmat József, Nagy-Körös. — Hegedűs János, Veszprém-Palota. — Henter József, Nyir-Báthor. — Holzapfel Otto, Hegy-falu. — Horváth Ignác, Enying. — Horváth Márton, Szabolcs. — Horváth Mihály, Szombathely. — Hudacsko György, Szikszó. — Huszár Mihály, Csongrád. — Huszka Mihály, Szarvas. — Huszóczy Agoston, Verebély. — Jakabfi János, Szécs-Polyánka. — Jakó Sándor, Mánd. — Jakó Sándor, Derecske. — Jakovich Antal, Habura. — Jakubinyi Ferencz, Rónaszék. — Janesó Gyula, Nagy-Kövesd. — Jankovits Ferdinand, Ivanhof. — Jendrassék András, Nagyvárád. — Jenői Péter, Brassó. — Illés Gyula, Pusztavacs. — Jokuthy Sándor, Pest. — Juhász József, Sályi. — Juhinszky György, Szatmár. — Juppány Ferencz, Alsó-Sáp. — Kalas András, Bikk-szög. — Kállay Imre, Debreczen. — Kalmár Antal, Németh-Szt-Péter. — Kalmár Károly, Mező-Kövesd. — Kányi Mihály, Füleek. — Karácsonyi Jakab, M.-Sziget. — Karácson N. János, Kulán. — Kármán József, Új-Verbász. — Kaszap Antal, Soroksár. — Képes József, Torna. — Keszler József, Dunavecse. — Kiss István, Vác. — Kiss Mihály, Esztergom. — Kiss Sámuel, Makó. — Kiss Soma, Komárom. — Klausz János, Derecske. — Klementis Sándor, Pest. — Klingsbögel Vilmos, Martonvásár. — Klinovszky Károly, Nemesztó. — Konkoly Dezső, Békés. — Konkoly Lajos, Külső-Vath. — Kontz Károly, Rákos-Palota. — Kopócsy Mihály, Arad. — Koppendorfer János, Székesfehérvár. — Korény Ince, Szegeden. — Korhety József, Módos. — Kovács Eduard, Homok. — Kovács György, Nyír-Megyes. — Kovács József, Turkevi. — Kovács József, Nagy-Károly. — Kovács József, Kula. — Kovács István, Pelsötz. — Kovács Mihály, Muzsla. — Kovács Ignác, Csik-Csatószeg. — Kristoffy József, Pócsme-gyer. — Kuliffay Adolf, Rittberg. — Kun Károly, Sibon. — Kurutz János, Kis-Körös. — Lágler Vilmos, Páka. — Lániczky Sándor, Szinér-Váralja. — Lányi Emma, Kis-Velence. — Lehóczky Péter, Lónya-Bánya. — Lengyel Károly, Suur. — Liberehey Samu, Nagy-Sáro. — Lintzy Antal, M.-Sziget. — Lipovniczky Mihály, Karácson. — Lotta János, Holdmező-Vásárhely. — Lugosi István, Kolozsvár. — Lükő Béla, Körtvélyes. — Madarassy Mór, Szürte. — Magyar József, Tarnocz. — Magyarósy Sz. Károly, Kolozsvár. — Magyarai Károly, Alsó-Szőlnök. — Major Endre, Arokszállás. — Majos István, Thass. — Makay Imre, Felegyháza. — Malkin Mátyás, Berzova. — Markos János, Tiba. — Marosán Demeter, Védres-Ábrány. — Matolcsy István, Sárd. — Matyok Theresia, Gárdony. — Maurer David, Lasztómer. — Megyessy Ignác, Szombathely. — Mészáros Endre, Sajó-Vámos. — Mihályfi, Antal, Kaposvár. — Mihályfy István, Karád. — Mihályi Elek, Vajda-Hunyad. — Mohai Sándor, M.-Igen. — Molnár József, Olad. — Müller Dániel, Belényes. — Nagy János, Nagyvárád. — Nagy József, Déva. — Nagy István, Petris. — Nagy Károly, Szt.-Lőrincz. — Nagy Samu, Szamos-Ujvár. — Náli János, Sávoly. — Nemcsik János, Nagy-Körös. — Nemes Lajos, Vasvár. — Németh György, Szolgaegyháza. — Németh Péter, Kóny. — Ninichich György, Holdmező-Vásárhely. — Nogely Istv., Nagyszombat. — Novák János, Gyergyó-Szt.-Miklós. — Nyers József, Dombóvár. — Olcsváry Imre, Bodrog-Keresztur. — Olsavszky László, Podhering. — Orosz Ferencz, Győr-Szt.-Márton. — Oszlányi Pál, Veszprém. — Pállya Ferencz, Szt.-Antal. — Pápai Károly, Német-Ujvár. — Papp Ede, Czirák. — Papp Károly, Gáva. — Papp László, Zajzon. — Papp Pál, N.-Várád. — Péhm Gábor, Ozd. — Pélczér Béla, Bakabánya. — Péterfi Adalbert, M.-Radna. — Pizinger Gábor, Szt.-Péter. — Polgármesteri hivatal Tésón. — Pongrácz János, Nagy-Halmágy. — Popovics Mihály, Nagy-Szalonta. — Posgai

Nagysága $9\frac{1}{2}$ hűvelyk a hold éjszaki szélén. Egész Európában látható.

A második holdfogyatkozást Ázsia, Afrika és Australia látja, Europa nem. — Történik augusztus 1-ső napján.

IX. Ez év planétája.

Az avult hiedelem az 1860. évnek Saturnus bujdosót tulajdonítja uralkodóul. — Olaszhon östörténelmében Saturnus korának tulajdonítá az aranykört a hagyomány. Ha tehát megtartotta a régi szokását, minden jót várhatunk tőle. A mi az időjárást illeti: „Csizio“ nedves és hives időt vár tőle.

Az igazi Saturnus planéta azonban mindezekben egészen ártatlan. — Egy szépen és szelid fényvel tündöklő csillag az, mely a napot 29 év, 5 hónap és 16 nap alatt kerüli meg. Csaknem tíz akkora távolságra van a naptól, mint a mi földünk, s csak $\frac{1}{100}$ ad rész annyi világozságot kap tőle, mint mi. Nagyságára nézve a nap planétái között a második helyet foglalja el, és 735 akkora, mint a mi földünk. Egyenlítőjénél 48600 mfdnyi hosszu zsinór övedzné körül. Legnagyobb és tudunkra egyetlen nevezetessége az: hogy két gyűrű veszi körül, egyik a másik felett. Ezeket csak erős látésű segítségével láthatni. Még nagyobb esoda az, hogy a csillagászok legujabb észleleteiből úgy látszik, mintha jelenleg alakulna még egy harmadik gyűrűje Saturnusnak a más kettőn belől.

X. Az állatkör (zodiakus) jegyei.

1. ♈ kos; 2. ♉ bika; 3. ♊ kettős; 4. ♋ rák; 5. ♌ oroszlán; 6. ♍ szűz; 7. ♎ mérleg; 8. ♏ skorpio; 9. ♐ nyilas; 10. ♑ bak; 11. ♒ vízöntő; 12. ♓ halak.

XI. Napunk rendszere.

1. Nap ☉; 2. Merkurius ☿; 3. Venus ♀; 4. Föld ☿; 5. Mars ♂; 6. A kis planéták; 7. Jupiter ♃; 8. Saturnus ♄; 9. Uranus ♅; 10. Neptunus ♆.
A kis planéták: Vesta, Juno, Pallas, Astraea,

Hebe, Iris, Flora, Metis, Hygiea, Parthenope, Victoria, Egeria, Irene, Eunomia, Psyche, Thetis, Melpomene, Fortuna, Massalia, Lutetia, Calliope, Thalia, Themis, Phocaea, Proserpina, Euterpe, Bellona, Amphitrite, Urania, Euphrosine, Pomona, Polyhymnia, Circe, Leukothea, Atalante, Fides, Leda, Laetitia, Harmonia, Daphne, Isis, Ariadne, Nysa, Eugenia, Hestia, Aglaja, Doria, Pales, Virginia, Nemausa, Europa, Calipso, Alexandra. (Eddig 54).

XII. Nevezetes időszakok.

Ezen év a juliusi időszak 6573. éve. A világ teremtetésének a byzanti aera szerint 7368 — 7369 éve. Uscher szerint 5864. év. Petavius sz. 5844. év. — A zsidó számítás szerint 5620 — 5621. A 659. Olympiádnak 4 éve. — Roma alapításának 2612 éve. — A niceai conciliumnak 1535 éve. — A naptár javításának (J. Caes.) 1905 éve. — A magyarok bejövételének 980 éve. — Sz. István királylyá lettének 859 éve. — A könyvnyomtatás feltalálásának 420 éve. — Amerika felfedezésének 268 éve. — A naptár második javításának 278 éve.

XIII. Törvénykezési szünnapok.

N. Karácsontól Vizkeresztig. — Virágvasárnaptól Husvéthétfőig. — A 3 keresztjáró napon. — Urnapján, s az ezt követő héten. — Vasárnapokon, ünnepeken általában.

Zsidót törvénybe idézni nem szabad: Szombaton. — Purim napján. — Husvét 1. 2. és 7-ik ünnepén. — Pünkösöd napján. — Templom égetése emléknappján. — Engesztelő napon. — Ujév 1. és 2. napján. — Sátoros ünnepek 1. 2. és utolsó ünnepén. — Törvény örömnappján.

XIV. Normanapok.

Hamvazó szerda. — Gy. o. B. A. (mart. 35.) — Husvét előtti hét. — Pünkösöd vasárnapja. — Urnapja. — Kisasszony napja. — Mindenszentek napja. — Adv. 3 ut. napja. — N. Karácson napja.

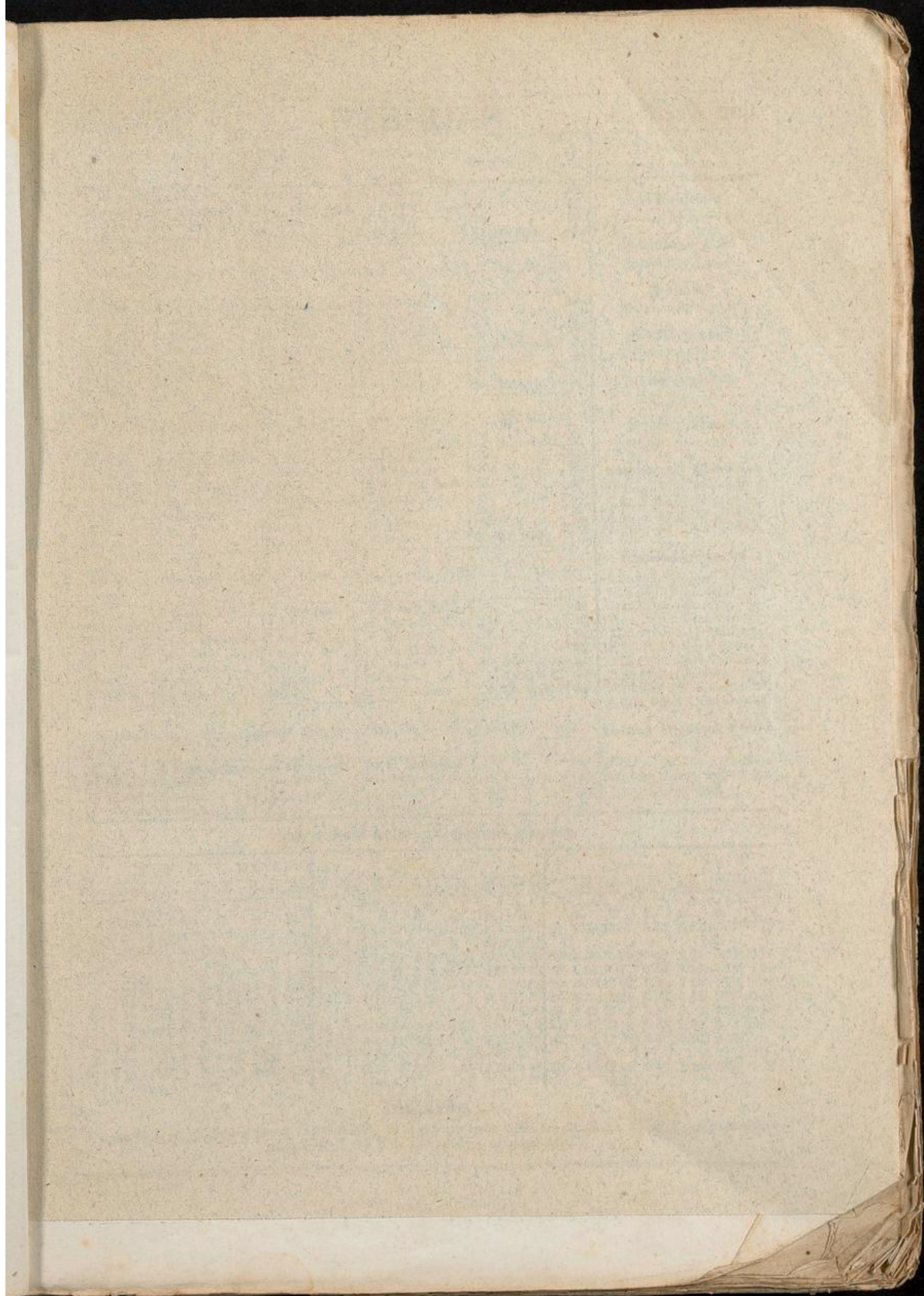
Hó, hét nap	Katholikus és protestáns naptár	Görög-orosz naptár	Zsidó naptár Tebeth 5620	hosz.	Jelenetek a csillagos égen	
1. Kath. Ev. Midőn Herodes megholt volna. Mát. 2. — Prot. Ev. Máté III. 13—17. — Gör. Ev. Mát. I. 1—25.					<p>Holdtölte 8-án, 4 ó. 39 p. este.</p> <p>Utolsó negyed 15-én 8 ó 14 p. regg.</p> <p>Ujhold 23-án 1 ó. 33 p. regg.</p> <p>Első negyed 31-én 6 ó. 27 p. regg.</p> <p>földközlelében 10-én 4 ó. este.</p> <p>föld távolában 25-én 6 ó. este</p> <p>Nap és éj hossza. 1. 8 óra 28 p. 15 óra 32 p. 9. 8 „ 38 „ 15 „ 22 „ 17. 8 „ 53 „ 15 „ 7 „ 25. 9 „ 11 „ 14 „ 49 „</p> <p>Planéták jelenetei. 2. 10 ó. 24 p. e. nap a földköz. 4. 46. 20 p. r. Merk. lgn. elt. ny. 5. 56. 58 p. e. Uran osszj. hdál 8. 86. 57 p. e. Jup. öszj. holddal 11. 56. 22 p. r. Jup. ell nappal 11. 66. 18 p. Sat. öszj. holddal 16. 116. 2 p. r. Merk. lesz. bogj. 17. 116. 55 p. r. Mars öszj. hdál 21. 96. 33 p. r. Merk. öszj. hdál 25. 86. 42 p. Ven öszj. holddal 26. 36. 7 p. Merk. naptávul.</p> <p>Csillagelfedések a hold által. 8. é az β ben csak nagyon közel áll a holdhoz; legközelebb 1 ó 40 p. reggel.</p>	
1 Vas.	Kis Karácson	A Ujev n.	20 C 4 Advent	6		<p>2. Ev. Midőn Jézus 12 éves volna. Luk. 2. — Luk. II. 41—52. — Mát. II. 24—23.</p>
2 Hétfő	Béla	Béla	21 Julián	7		
3 Kedd	Genovéva	Dáni	22 Anasztázia	8		
4 Szerda	Titus püsp.	Izabella	23 G.	9		
5 Csüt.	Teleszfor	Simón	24 Kar. böjt vég.	10 B. Jer. m.		
6 Pént.	Vizker. 3 Kir.	Vizkereszt	25 N. Karácson	11 Tekúfah		
7 Szom.	Bálint	Luczian	26 A A. eljegy.	12 15. Sab.		
8 Vas.	A 1 Epiph. Ször.	A 1 Vzk. u.	27 C Istv. vért.	13	<p>3. Ev. A kánaai menyegzőről, Ján. 2. — Ján. II. 1—11. — Mark. I. 1—8.</p>	
9 Hétfő	Marczel	Marczel	28 2000 vértanu	14		
10 Kedd	Zachariás	Zachariás	29 Apró szentek	15		
11 Szerda	Hygén pápa	Matild	30 Anisa	16		
12 Csüt.	Ernö	Ernö	31 Aphelanta	17		
13 Pént.	Verona	Verona Jan.	1 1860 Ujev.	18		
14 Szom.	Bódog	Bódog	2 Silvester	19 16. Sab.		
15 Vas.	A 2 E. Jéz. sz. n.	A 2 Vzk. u.	3 C Malak	20	<p>4. Ev. Jézus bépklost gyógyít. Mát. 8. — Mát. VIII. 1—13. — Mát. IV. 12—17.</p>	
16 Hétfő	Marczel p.	Géza	4 70 Apost.	21		
17 Kedd	Rem. Antal	Rem. Antal	5 Teofil	22		
18 Szerda	Géza	Piroska	6 Epiphan	23		
19 Csüt.	Bassianus	Márta	7 Ker. János	24		
20 Pént.	Fábián Sebesty.	Fábián Seb.	8 György	25		
21 Szom.	Agnes	Agnes	9 Pólykarp	26 17. Sab.		
22 Vas.	A 3 Ep. Vinceze	A 3 Vzk. u.	10 C Polykarp	27	<p>5. Ev. Krisztus hajóeskjáról. Mát. 8. — Mát. VIII. 23—27. Luk. XIX. 1—10.</p>	
23 Hétfő	B. A. eljegyz.	Emerenczia	11 Gergely	28		
24 Kedd	Timót	Timót	12 Theodoz	29		
25 Szerda	Pál fordulása	Pál fordulása	13 Taczián	1 Sch. R. C.		
26 Csüt.	Polykarp	Vanda	14 Hermil	2		
27 Pént.	Aranysz. János	Ar. János	15 Pál Theb.	3		
28 Szom.	N. Károly	N. Károly	16 Péter fogs.	4 18. Sab.		
29 Vas.	A 4 Ep. S. Fer.	A 4 Vzk. u.	17 C Antal	5	<p>6. Ev. Jézus bépklost gyógyít. Mát. 8. — Mát. VIII. 1—13. — Mát. IV. 12—17.</p>	
30 Hétfő	Adelgunda	Adelgunda	18 Atan. és Cit.	6		
31 Kedd	Nol. Péter	Marczella	19 Makár	7		

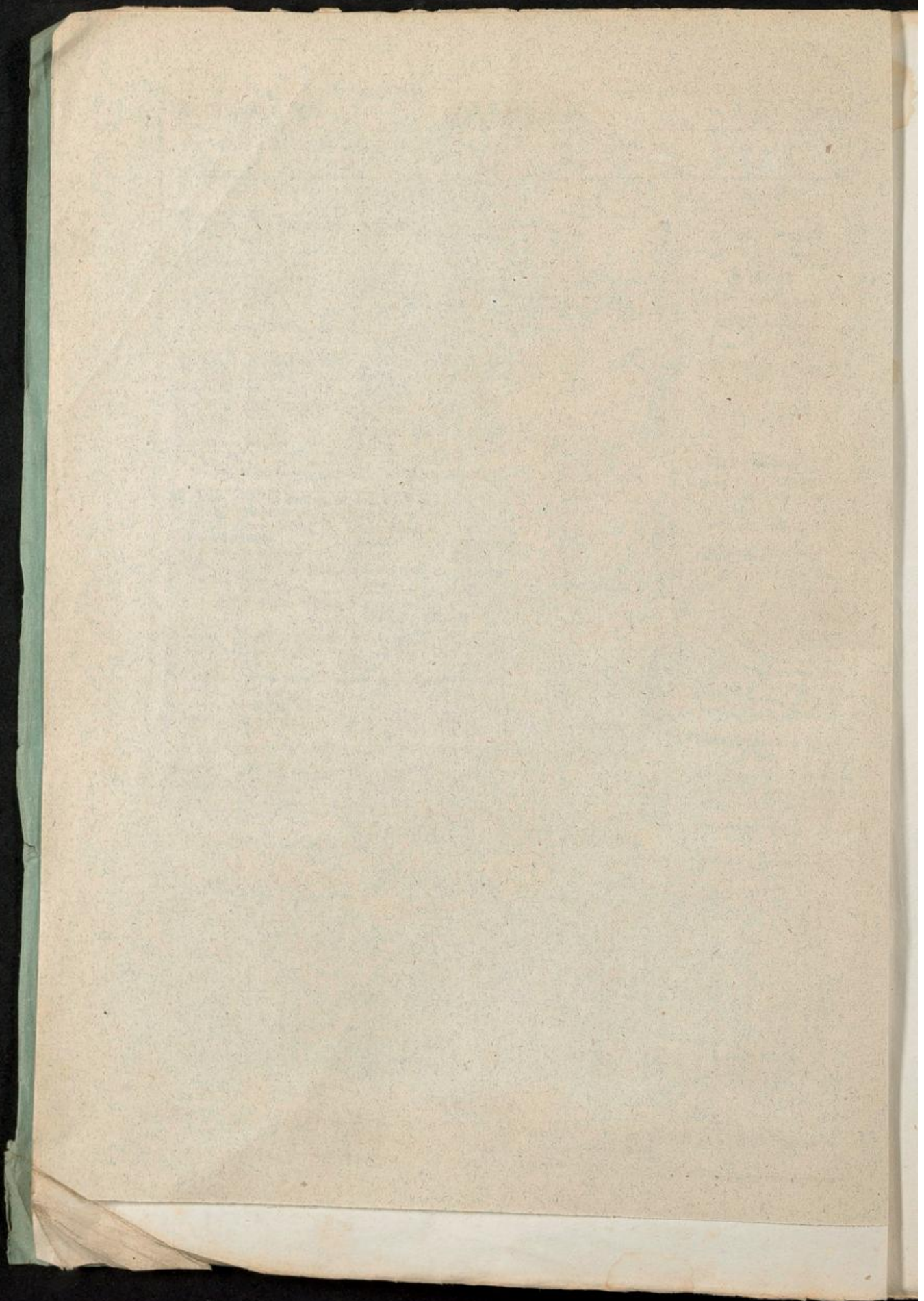
Nap és hold kelte, delelése és lemente.

Nap	Nap			Hold			Nap	Nap			Hold			Nap	Nap			Hold		
	kél	delel	nyug	kél	delel	nyug		kél	delel	nyug	kél	delel	nyug		kél	delel	nyug	kél	delel	nyug
	ó. p.	p. m.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.		ó. p.	p. m.	ó. p.	ó. p.	ó. p.		ó. p.	p. m.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	
	R.	E.	E.	R.	E.	R.		R.	E.	E.	R.	R.		R.	E.	E.	R.	R.	R.	
1	7 50	3 36	4 18	11 4	6 0		11	7 47	8 0	4 28	8 29	2 23	9 28	21	7 41	11 27	4 42	6 57	11 47	
2	7 50	4 4	4 18	11 34	6 43	0 58	12	7 47	8 24	4 30	9 52	3 15	9 52	22	7 40	11 44	4 43	7 26	E. 4 13	
3	7 50	4 32	4 19	11 54	7 31	2 14	13	7 46	8 47	4 31	11 12	4 5	10 5	23	7 39	12 0	4 45	7 52	0 33	
4	7 49	5 0	4 20	0 21	8 23	3 25	15	7 45	9 31	4 34	0 30	5 42	10 41	25	7 37	12 30	4 48	8 35	1 17	
5	7 49	5 27	4 21	0 57	9 20	4 36	16	7 45	9 52	4 35	1 48	6 32	11 7	26	7 36	12 44	4 49	8 52	2 37	
6	7 49	5 54	4 22	1 49	10 22	5 48	17	7 44	10 13	4 36	3 3	7 24	11 36	27	7 35	12 57	4 51	9 7	3 17	
7	7 49	6 20	4 23	2 53	11 25	6 54														
8	7 48	6 46	4 24	4 13	R.	7 54	18	7 44	10 32	4 37	4 15	8 17	0 14	29	7 34	13 9	4 52	9 21	3 56	
9	7 48	7 11	4 26	5 37	0 28	8 28	19	7 43	10 51	4 39	5 21	9 12	1 1	30	7 33	13 20	4 54	9 36	4 38	
10	7 48	7 36	4 27	7 5	1 28	8 59	20	7 42	11 10	4 41	6 15	10 6	2 1	31	7 31	13 43	4 57	10 20	6 11	

Időjárás.

8. 4 ó. 39 p. este hózivatar és esős idő, 15. 8 óra 14 p. reggel, homályos napok, 23. 10 óra 33 p. reggel, havas napok, 31. 6 óra 26 p. reggel szép tiszta de hideg napokat hoz.

Böjtelő hó

FEBRUAR.

XXIX nap.

Hó, hét nap	Katholikus és Protestáns naptár		Görög-orsz naptár	Zsidó naptár	hosz.
1 Szerda	Ignác	Ignác	20 Január	8	☾ ☽ ☾ ☽ ☾
2 Csüt.	Gy. sz. bold. A.	Gy. sz. b. A.	21 Miksa	9	
3 Pént.	Balázs püsp.	Balázs	22 Timót	10	
4 Szom.	Izidor	Verona	23 Kelemen	11 19. Sab.	

Ev. A szőlőművekről. Mát. 20. — Mát. XX. 1—16 — Luk. XVIII. 10—14.

5 Vas.	A Sept.	Ágota	A Sept. Leh.	24 ÜTriod.	Xen.	12	☾ ☽ ☾ ☽ ☾ ☽ ☾ ☽ ☾ ☽
6 Hétfő		Dorótya		25 Gergely		13	
7 Kedd		Romuald		26 Xenophon		14	
8 Szerda		Máté János		27 Ar.sz. sz. Ján.	15	Élőfaünn.	
9 Csüt.		Appolin sz.		28 Ephrem	16		
10 Pént.		Scholastica		29 Ignác	17		
11 Szom.		Dezső		30 3 püspök	18 20 Sab.		

Ev. A vetőről és a magról Luk. 8. — Luk. VIII. 4—15. — Luk. XV. 11—32.

12 Vas.	A Sexag.	Eulál.	A Sex.	Lor.	31 Cyrus	19	☾ ☽ ☾ ☽ ☾ ☽ ☾ ☽ ☾ ☽
13 Hétfő		István p.		Jordán	1 Február	20	
14 Kedd		Bálint vért.		Bálint	2 Gy. sz. b. A.	21	
15 Szerda		Faust és Jov.		Faustin	3 Simon	22	
16 Csüt.		Juliánna		Julia	4 Izidor	23	
17 Pént.		Elek		Donát	5 Ágota	24	
18 Szom.		Simon		Kálmán	6 Bukol	25 21. Sab.	

Ev. Jézus vakot gyót Luk. 18. — Luk. XVIII. 31—43 — Mát. XXV. 31—46.

19 Vas.	A Quinq. Tar. v	A Quinq.	7 C Sex. Mäs.	26	☾ ☽ ☾ ☽ ☾ ☽ ☾ ☽ ☾ ☽
20 Hétfő		Eleuther	8 Vajshét h.	27	
21 Kedd		Hush. Eleonóra	9 Niezefer	28	
22 Szerda		Hamvazó Péter	10 Karálmag	29	
23 Csüt.		Lázár márt.	11 Balázs	30 Rosch. Ch.	
24 Pént.		Mátyás	12 Melet	1 Adar R C	
25 Szom.		Niezefer	13 Martinian	2 22. Sab.	

Ev. Jézust az ördög megkísérli. Mát. 4 — Mát. IV. 1—11 — Mát. VI. 14—21.

26 Vas.	61 Quadrages.	G invocavit	14 C. Quinq.	3	☾ ☽ ☾ ☽ ☾
27 Hétfő	Leander	Gyözö	15 Nagyböjt k.	4	
28 Kedd	Román	Leander	16 Pamfil	5	
29 Szerda	Auxent	Onisi	17 Songin	6	

Jelenetek a csillagos égen

☾ **Holdtölte**
7-én 3 ó. 51 p. reggel

☾ **Utolsó negyed**
13-kán 8 ó. 7 p. e.

● **Ujhold**
21-kén 8 ó. 55 p. e.

☽ **Első negyed**
29-kén 9 ó. 10 p. e.

☽ **földközlelben.**
7-én 3 ó. este.

☽ **földtavolában**
21-kén 10 ó. este.

Nap hossza Éj hossza
1. 9 óra 30 p. 14 óra 30 p.
8. 9 „ 53 „ 14 „ 7 „
15. 10 „ 15 „ 13 „ 45 „
22. 10 „ 34 „ 13 „ 26 „

Planéták jelenetei.
2.26.56p.r.Ur.öszj.holddal
5.26.45p.r.Jup.összj. „
7.16.49p.r.Sat.összj. „
11.36.28 p.r.Uran vesztegl.
12.36.41p.Sat.ellenál.napp.
19.46.16p.e.Merk.f.öszj.n.
22.56.13p.r.Merk.öszs.hold.
23.56.42p.r.Uran négyz.np.
35.76.33p.r.Ven.öszj.hold.
29.106.48p.r.Uran öszj.hd.

Csillag elfedések a hold által.
26. q a ♄ ban: kezdete 6 óra 45 p. reg., vége 7 óra 25 p. reggel.

Nap és hold kelte, delelése és lemente.

Nap	N a p			H o l d			Nap	N a p			H o l d			Nap	N a p			H o l d			
	kél	delel	nyug	kél	delel	nyug		kél	delel	nyug	kél	delel	nyug		kél	delel	nyug	kél	delel	nyug	
	ó.	p.	ó.	ó.	p.	ó.	ó.	p.	ó.	p.	ó.	ó.	p.	ó.	p.	ó.	p.	ó.	p.		
1	7 30	13 49	4 59	10 50	7 4	2 14	11	7 15	14 31	5 14	11 31	3 35	8 47	21	6 58	13 57	5 30	6 42	11 57	5 19	
2	7 28	13 57	5 1	11 32	8 2	3 26	12	7 13	14 30	5 16	R.	4 26	9 11	21	6 56	13 49	5 32	6 59	0 37	6 25	
3	7 26	14 4	5 2	0 28	9 3	4 34	14	7 10	14 28	5 19	1 59	6 13	10 13	23	6 54	13 41	5 33	7 14	1 16	7 30	
4	7 25	14 10	5 3	1 38	10 6	5 33	15	7 8	14 25	5 20	3 14	7 7	10 56	24	6 53	13 33	5 35	7 29	1 55	8 35	
5	7 23	14 15	5 5	3 1	11 7	6 20	16	7 7	14 22	5 22	4 9	8 2	11 50	25	6 51	13 24	5 36	7 44	2 37	9 41	
6	7 22	14 20	5 6	4 29	R.	6 53								26	6 49	13 14	5 37	8 3	3 20	10 49	
7	7 20	14 24	5 7	5 57	0 6	7 22	17	7 5	14 19	5 23	4 56	8 54	0 52	27	6 47	13 4	5 39	8 32	4 6	12 0	
8	7 19	14 26	5 9	7 22	1 1	7 45	18	7 3	14 14	5 25	5 35	9 44	1 58	28	6 45	12 53	5 40	8 51	4 56		
9	7 18	14 29	5 10	8 47	1 54	8 5	19	7 2	14 9	5 27	6 2	10 31	3 6							R.	
10	7 16	14 30	5 12	10 10	2 45	8 26	20	7 0	14 3	5 28	6 24	11 15	4 13	29	6 43	12 42	5 42	9 28	5 50	1 11	

Időjárás.

7. 3 óra 51 p. reggel, hideg napok hólepezással, 13. 8 óra este esős időt hoz, 21. 8 óra 55 p. e. szép és tiszta napok, 29. 9 óra 10 p. este, nedves és hideg napok.

Böjtmás-hó

MARTIUS.

XXXI nap.

Hó, hét, nap	Katholikus és protestáns naptár		Görög-ország naptár	Zsidó naptár	hosz.	Jelenetek a csillagos égen
1 Csüt.	Albin p.	Albin	18 Leo pápa	7	☾	☉ Holdtölte 7-kén 2 ó. 0 p. e.
2 Pént.	Simpl. vért.	Simpl.	19 Archip.	8	☽	☾ Utolsó negyed 14-én 10 ó. 24 p. r
3 Szom.	Kinga	Kinga	20 Leo püsp.	9 23 Sab.	☽	☉ Ujhold 22-én 3 ó. 12 p. e.

Ev. Jézus megdicsőüléséről. Mát. 17. — Mát. XV. 21—28. — Ján. I. 43—51.

4 Vas.	62 Remia. Ver.	6 Rem. Kázm	21 C1 Quadr. T.	10	☽	☉ Elő negyed 30-án 8 ó. 9 p. r.
5 Hétfő	Adorján	Adorján	22 M. Eug.	11	☽	☾ Félközelében 7-én 3 ó. r.
6 Kedd	Frigyes	Fridrik	23 vajashét vége	12	☽	☉ Földtávolabau 20-án 2 ó. r.
7 Szerd.	Tamás	Tamás	24 Kantor	13 Eszterbőj.	☽	
8 Csüt.	Húshagyó	Lajos	25 Tarasius	14 Sorsünn.	☽	
9 Pént.	Cyr. és Meth.	Franciska	26 Porphir	15 Sch. Pur.	☽	
10 Szom.	Attila	Pető	27 Prokop	16 24 Sab.	☽	

Ev. Jézus ördögöt űz ki. Luk. 11. — Luk. XI. 14—18. — Mark. II. 1—12.

11 Vas.	63 Oculi J. 5. sz. s.	6 Oculi Róza	28 B2 Böjt. Vaz.	17	☽	Nap hossza Ej kossza 1. 11 ó. 0 p. 13 ó. 0 p.
12 Hétfő	Gergely	Gergely	29 Lupus	18	☽	9. 11 " 27 " 12 " 33 p.
13 Kedd	Krisztina	Nicophor	1 Martius	19	☽	17. 11 " 56 " 12 " 4 p.
14 Szerd.	Matild	Matild	2 Theodot	20	☽	25. 12 " 23 " 11 " 37 p.
15 Csüt.	Bálint vért.	Krisztina	3 Eutrop	21	☽	
16 Pént.	Heribert	Henriette	4 Gerazim	22	☽	
17 Szom.	Gertrud	Gertrud	5 Konón	23 25 Sab.	☽	

Ev. Jézus 5000 embert vendégl meg. Ján. 6. — Ján. VI. 1—15. Mark. VIII. 34—IX. 1.

18 Vas.	64 Lact. J. sz. töv.	6 Lact. Sánd.	6 B 3 42 vért.	24	☽	3.96.53p.r. Jup. őszj. holddal
19 Hétfő	József	József	7 Chersoni p.	25	☽	3.16.36 p.e. Ven. felhá. bogj.
20 Kedd	Nikedas	Joachim	8 Prokop	26	☽	5.96.45p.e. Sat. őszj. holddal
21 Szerd.	Benedek	Benedek	9 40 vért. a.u	27	☽	6.16.1p.r. Merk. felhá. bogj.
22 Csüt.	Oktávia	Lea	10 Kodrát	28	☽	10.26.45p.e. Merk. napköz.
23 Pént.	Viktorján	Ottó	11 Sofron	29 Niszán	☽	11. 16. 51p.r. Jup. vesztegel
24 Szom.	Gábor főangyal	Gábor	12 Teophán	1 RCh. 26S.	☽	14.126.55p. d. u. Mars ö. hdal

Ev. A zsidók megakarják vala Jézust kövezni. Ján. 8 — Ján. 8. 46—59. Mark. IX. 17—31.

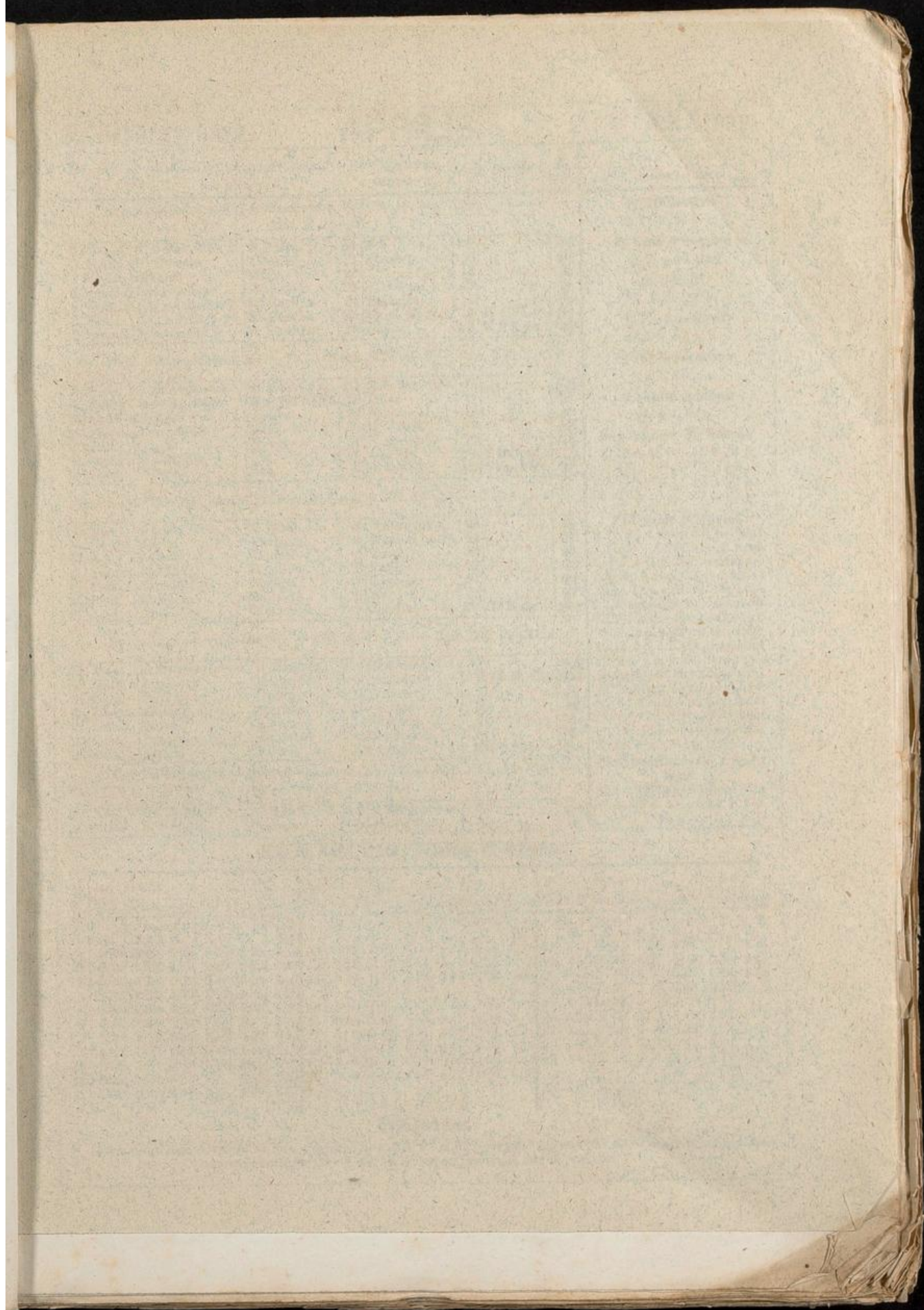
25 Vas.	65 Ju. Gy. o. b. A.	6 Judica	13 B 4 Nicefor	2	☽	10.26.45p.e. Merk. lgn. elt. k.
26 Hétfő	Ernö vért.	Irma	14 Benedek	3	☽	17.06.5p.r. Mars négyz. npal
27 Kedd	Sándor	Rupert	15 Agapius	4	☽	20.96.58p. r. Mars lesz. bogj.
28 Szerd.	Gontrán	Gontrán	16 Sabin	5	☽	23.96.51p.e. Merk. vesztegel
29 Csüt.	Cirill	Jónás	17 Alexei	6	☽	24.06.19p.r. Merk. őszj. hdal
30 Pént.	Amade	Amade	18 Cyrill	7	☽	26.86.35 p. r. Ven. őszj. hdal
31 Szom.	Benjámín	Béni	19 Krisán	8 27 Sab.	☽	27.56.54p.e. Uran. őszj. hdal

Ev. A zsidók megakarják vala Jézust kövezni. Ján. 8 — Ján. 8. 46—59. Mark. IX. 17—31.

Nap	Nap			Hold			Nap	Hold			Nap	Hold									
	kél	delel	nyug	kél	delel	nyug		kél	delel	nyug		kél	delel	nyug							
	ó. p. p. m.	ó. p. ó. p. ó. p. ó. p.	ó. p. ó. p. ó. p. ó. p.	ó. p. p. m.	ó. p. ó. p. ó. p. ó. p.	ó. p. ó. p. ó. p. ó. p.		ó. p. p. m.	ó. p. ó. p. ó. p. ó. p.	ó. p. ó. p. ó. p. ó. p.		ó. p. p. m.	ó. p. ó. p. ó. p. ó. p.	ó. p. ó. p. ó. p. ó. p.							
1	6 41	12 30	5 44	9 7	6 48	2 18	11	6 22	10 6	5 58	11 47	3 8	7 38	21	6 1	7 12	6 12	5 20	11 16	5 20	
2	6 40	12 18	5 45	11 17	7 48	3 18	12	6 20	9 50	6 0	R.	4 3	8 12	22	6 0	6 54	6 14	5 33	11 56	6 27	
3	6 38	12 5	5 46	0 32	8 48	4 10	13	6 18	9 33	6 1	1 0	5 0	8 53	23	6 58	6 36	6 15	5 53	0 36	7 34	
4	6 36	11 51	5 48	1 53	9 47	4 49	14	6 16	9 16	6 3	2 5	5 55	9 50	24	6 56	6 17	6 17	6 9	1 19	8 41	
5	6 34	11 37	5 50	3 21	10 43	5 20	15	6 14	8 59	6 4	2 55	6 50	10 42	25	6 54	5 59	6 18	6 31	2 4	9 51	
6	6 32	11 23	5 52	5 48	11 36	5 44	16	6 12	8 42	6 5	3 35	7 41	11 51	26	6 52	5 41	6 19	6 56	2 53	11 1	
7	6 30	11 8	5 53	6 13	R.	6 7	17	6 9	8 24	6 7	4 4	8 29	0 57	27	5 50	5 22	6 21	7 28	3 46	R.	
8	6 28	10 53	5 54	7 38	0 29	6 28	18	6 7	8 6	6 9	4 29	9 13	2 8	28	5 48	5 4	6 22	8 12	4 42	0 9	
9	6 26	10 38	5 55	9 4	1 21	6 49	19	6 5	7 48	6 10	4 49	9 56	3 11	29	5 45	4 45	6 24	9 8	5 40	1 12	
10	6 24	10 22	5 56	10 27	2 14	7 11	20	6 3	7 30	6 11	5 14	10 36	4 17	30	5 43	4 27	6 26	10 16	6 38	2 0	
		12 ó.							12 ó.					31	5 41	4 9	6 27	11 23	7 34	2 46	

Időjárás.

7-kén 2 óra 6 p. délután változó és szeles és hideg idők, 15. 10 óra 24 p. reggel, az idő engedni kezd, 18—22. változó napok, zivatart, és nagy havas felhőket hoz, 30. 2 óra reggel, tiszta hideg napok.

Hó, hét nap	Katholikus és protestáns naptár	Görög-orsz naptár	Zsidó naptár	hosz.	Jelenetek a csillagos égen
-------------	---------------------------------	-------------------	--------------	-------	----------------------------

Ev. Jézus bémenetéről Jeruzsálemben. Mát. 22. — Mát. XXI. 1—9. — Mát. X. 32—45.

1 Vas.	G. 6 Pal. Vir. v.	G Palm. H.	20 B 5	9	H. előe. T.
2 Hétfő	P. Ferencz	Tivadár	21 Jakab p.	10	
3 Kedd	Rikard	Márk.	22	11	
4 Szerda	Izidor Ambr.	Ambrus	23 Nikodem	12	
5 Csüt.	Nagy Csütört. †	N. Csütört.	24 Zakariás	13	
6 Pént.	Nagy Péntek †	N. Péntek	25 Gy. o. B. A.	14	
7 Szom.	N. Szombat †	N. Szombat	26 Gábor	15 HP 1 ún.	

Ev. Jézus feltámadásáról. Márk. 16. — Márk XVI. 1—8. — Ján. XII. 1—18.

8 Vas.	G Husvét vas.	G Husvét v.	27 B 6 Vir. vas.	16	21 7 ünnepek
9 Hétfő	Husvét hétfő	Husvét hétfő	28 Hilár	17	
10 Kedd	Ezékkiel	Judica	29 Márk.	18	
11 Szerda	Leo pápa	Leo	30 K. János	19	
12 Csüt.	Gyula	Gyula	31 N. Csütört.	20	
13 Pént.	Ida. Juszti	Ida	1 Aprills	21 7 ünnepek	
14 Szom.	Tiburez	Ilka	2 N. Szomb.	22 Vége 29S.	

Ev. Jézus eljön ajtó bezárolva. Ján. 20. — Ján. XX. 19—23. — Ján. I. 1—17.

15 Vas.	G 1 Qu. Feh. v.	G Quas. Ol.	3 B Husvét v.	23	29 30 Sab.
16 Hétfő	Turib.	Carisius	4 Husvét hétfő	24	
17 Kedd	Rudolf	Rudolf	5 Teod.	25	
18 Szerda	Apollón	Apollón	6 Eutich	26	
19 Csüt.	Ezpeditus	Valéria	7 György	27	
20 Pént.	Szulpecz	Szilárka	8 Herold	28	
21 Szom.	Anselmus	Kellemke	9 Eupsich	29 30 Sab.	

Ev. A jó pásztorról. Ján. 10. — Ján. X. 11—16 — Ján. XX. 19—31.

22 Vas.	G 2 Misericord.	G Miseric.	10 B Quasim.	30	6 31 Sab.
23 Hétfő	Adalbert	Homorka	11 Antidas	1	
24 Kedd	György	György	12 Vazul p.	2	
25 Szerda	Márkus	Márkus	13 Artem	3	
26 Csüt.	Ervin	Livius	14 Márton	4	
27 Pént.	Peregrin	Anasztáz	15 Aristorch	5	
28 Szom.	Vitális	Vilmos	16 Agapia	6 31 Sab.	

Ev. Egy kis idő múlva megláttok engemet. Ján. 16. — Ján. XVI. 16—23. — Márk. XV. 42—XVI. 8.

29 Vas.	Gs. Jubil. P. v.	G Jubil. Sib.	17 B Miser. Sim.	7	8
30 Hétfő	S. Katalin	Eutrop	18 János vért.	8	

Holdtölte. 5. 11 ó. 16 p. e.

Utolsó negyed 13. 2. ó. 51 p. r.

Ujhold 21. 7. ó. 1 p. r.

Első negyed 28. 3. ó. 52 p. r.

Földközlelében 4. 1. ó. 16 p. e.

Földtávolában 26. 4. ó. este.

Nap hossza Éj hossza

2. 12 ó. 46 p.	11 ó. 14 p.
9. 13 „ 14 „	10 „ 46 „
17. 13 „ 40 „	10 „ 20 „
25. 14 „ 6 „	9 „ 53 „

Planéták jelenetei.

2.5 ó. 2 p. r. Sat. öszj. holddal
2.11 ó. 33 p. e. Merk. al. ó. npal
5. 7 ó. 1 p. e. Ven. napközeli
5.9 ó. 7 p. e. Jup. négyz. nappal
12.1 ó. 12 p. r. Mars öszj. hidal
12.3 ó. 6 p. r. Ven. ó. Uranussal
13.1 ó. 6 p. r. Merk. les. bogj.
15.9 ó. 8 p. r. Merk. veszteg.
19.1 ó. 3 p. e. Merk. öszj. hidal
20. 2 ó. 7 p. e. Sat. veszteg
23. 2 ó. 24 p. e. Merk. naptávu
24.1 ó. 37 p. r. Uran. öszj. hidal
25. 1 ó. 40 p. r. Ven. öszj. hidal
27. 4 ó. 47 p. r. Jup. öszj. hidal
29.11 ó. 43 p. r. Sat. öszj. hidal
30.9 ó. 20 p. e. Merk. lgn. elt. ny

Csillagelfedések a hold által.

8. π a ban; kezdete 8-án
11 ó. 55 p. e.; vége 9. 1 ó.
11 p. r.

Nap és hold kelte, delelése és lemente.

Nap	Nap			Hold			Nap	Hold			Nap	Hold								
	kél	delel	nyug	kél	delel	nyug		kél	delel	nyug		kél	delel	nyug						
1	5 39	3 50	6 28	0 56	8 29	3 19	12	5 18	0 41	6 43	1 32	5 33	9 38	21	5 15	5 34	6 56	4 34	0 1	7 41
2	5 37	3 32	6 30	2 19	9 22	3 47	13	5 16	0 25	6 44	2 5	6 22	10 43	22	4 59	5 22	6 57	5 0	0 50	8 51
3	5 35	3 14	6 31	3 42	10 14	4 7	14	5 14	0 10	6 46	2 31	7 10	11 58	23	4 58	5 11	6 59	5 31	1 42	9 58
4	5 34	2 56	6 33	5 5	11 5	4 28								24	4 56	5 7	7 0	6 12	2 37	11 6
5	5 32	2 39	6 34	6 30	11 58	4 49	15	5 12	59 55	6 48	2 53	7 53	1 2	25	4 54	5 7	7 1	7 5	3 34	R.
6	5 30	2 21	6 35	7 54	R.	5 10	16	5 10	59 41	6 49	3 13	8 34	2 6	26	4 52	5 7	7 3	8 9	4 32	0 0
7	5 28	2 4	6 36	9 18	0 52	5 36	17	5 8	59 27	6 51	3 28	9 14	3 11	27	4 51	5 7	7 4	9 22	5 28	0 44
8	5 26	1 47	6 38	10 39	1 48	6 6	18	5 7	59 13	6 52	3 44	9 54	4 16	28	4 49	5 7	7 6	10 41	6 23	1 19
9	5 24	1 30	6 39	11 49	2 45	6 45	19	5 5	59 0	6 53	3 59	10 34	5 21	29	4 47	5 7	7 7	12 0	7 14	1 47
10	5 22	1 13	6 41	R.	3 43	7 34	20	5 3	58 47	6 55	4 11	11 16	6 30							
11	5 20	0 57	6 42	0 46	4 40	8 31								30	4 45	5 7	7 9	1 22	8 5	2 11

Időjárás.

5. 11 óra 16 p. este, zivatart és hűves éjjeket hoz, 13. 2 óra 51 p. reggel változó idő, 21. 7 óra 1 p. reggel esős napokat hoz, 28. 3. óra 52 p. reggel, kedvező napok lesznek.

Püünkösöd hava

MÁJUS.

XXXI nap.

Hó, hét nap	Katholikus és protestáns naptár		Görög-ország naptár	Zsidó naptár	hosz.
1 Kedd	Fül. és Jak. ap.	Fül. és Jak.	19 Ján. Rem.	9	
2 Szerda	Zsigmond	Zsigmond	20 Theodor	10	
3 Csüt.	Kereszt feltalál.	Ker. feltal.	21 Január	11	
4 Pént.	Flórián	Flórián	32 Paraclytus	12	
5 Szom.	Gotthárd	Kocsord	23 György vért.	13 32 Sab.	

Ev. Én elmegyek ahoz a ki engemet elküldött. Ján. 16. — Ján. XVI. 5—15. — Ján. V. 2—15.

6 Vas.	G 4 Cantate	G Cantate	24 B Jub. Salv.	14	
7 Hétfő	Szaniszló	Gizela	25 Márk evang.	15	
8 Kedd	Mihály	Mihály	26 Bazil	16	
9 Szerda	N. sz. Gergely	Hiób	27 Vizszentelő	17	
10 Csüt.	Izidor	Gyöző	28 Jason	18 LagB'Om.	
11 Pént.	Mamert	Adolf	29 9 vért.	19	
12 Szom.	Pongrácz	Pongrácz	30 Jakap ap.	20 33 Sab.	

Ev. Valamit az én nevemben kértek. Ján. 16. — Ján. 23—30. — Ján. IV. 5—42

13 Vas.	G 5 Rogate	G Rogate	1 Majus 6 Can.	21	
14 Hétfő	Kereszt Szerv.	Keresztély	2 Athanáz	22	
15 Kedd	járó Bonif.	Józs. védűn.	3 Timót	23	
16 Szerda	napok NepJán.	Peregrin	4 Pelagin	24	
17 Csüt.	Aldozó Csüt.	Aldozó Csüt.	5 Irén	25	
18 Pént.	Erikus	Bódog	6 Hiób	26	
19 Szom.	Potent	Taksony	7 megjelenes	27 34 Sab.	

Ev. Tidön eljövend a vigasztaló. Ján. 15. 16. — Ján. XV. 26—XVI. 4. — Ján. IX. 1—38.

20 Vas.	G 6 Exaudi Ber.	G Exaudi	8 B Rogate T.J.	28	
21 Hétfő	Szilárd	Szilárd	9 Isaiás	29	
22 Kedd	Ilonka	Ilonka	10 Simon	1 Siwan R.	
23 Szerda	Dezső	Dezsér	11 Motius	2	
24 Csüt.	Johanna	Otto	12 Aldozó Csüt.	3 3 korl. nap.	
25 Pént.	Orbán p.	Orbán	13 Glicér	4	
26 Szom.	N. Fülöp	Béda	14 Izidor	5 Pünk. el.	

Ev. A ki engem szeret, megtartja parancsomat. Ján. 14. — Ján. XIV. 23—31. — Ján. XVII. 1—13.

27 Vas.	G Püünkösöd vas.	G Pünk. vas	15 B Exaudi	6 Pün. 1. ün.	
28 Hétfő	Püünkösöd hétfő	Pünk. hétfő	16 Tivadar	7 Pün. 2. ün.	
29 Kedd	Miksa	Miksa	17 András	8	
30 Szerda	Kántor †	Vigand	18 Andronikus	9	
31 Csüt.	Petronella	Petronella	19 Patrier	10	

Jelenetek a csillagos égen.

Holdtölte 5. 8 óra 18 perc reggel.

Utolsó negyed 12. 8 ó. 32 p. este.

Ujhold 20. 8 ó. 2 p. e.

Első negyed 27. 9 ó. 20 p. e.

földközleiben 2. 12 ó. délben

földtávolában 14. 10 ó. reg.

földközleiben 29. 4 ó. reg.

Nap hossza Ej hossza 1. 14 óra 24 p. 9 óra 36 p. 9. 14 „ 48 „ 9 „ 12 „ 17. 15 „ 7 „ 8 „ 53 „ 25. 15 „ 26 „ 8 „ 34 „

Bujdosók járása 9. 8. ó. 39 p. e. Ven. Ign. el. k. 10. 16. 16 p. r. Sat. négyz. nap. 10. 106. Sp. r. Mars öszj. hold. 9. 106. Sp. r. Merk. „ „ 21. 11 ó. 2 p. r. Uran „ „ 24. 96. 54 p. e. Ven. „ „ 24. 6 ó. e. Jupiter „ „ 26. 7 ó. 10 p. e. Sat. „ „ 29. 36. 22 p. r. Uran „ nap.

Csillagelfedések a hold által.

24. Jupitert elfedi a hold; kezdete 6 ó. 17 p. e. vége 7 ó. 19 p. e.

Nap és hold kelte, delelése és lementé.

Nap	Nap			Hold			Nap	Hold			Nap	Hold									
	kél	delel	nyug	kél	delel	nyug		kél	delel	nyug		kél	delel	nyug							
1	4 44	5 55	7 10	2 43	8 53	2 31	12	4 28	5 56	8 7 24	0 56	5 48	10 49	21	4 17	5 56	20 7 36	4 8	0 30	8 55	
2	4 43	5 56	7 11	2 43	8 54	2 51	13	4 26	5 56	8 7 26	1 15	6 29	11 55	22	4 16	5 56	25 7 37	4 58	1 28	9 55	
3	4 41	5 56	7 13	2 43	8 56	3 12									4 15	5 56	30 7 38	6 1	2 26	10 44	
4	4 40	5 56	7 14	2 43	8 57	3 35	14	4 25	5 56	8 7 27	1 32	7 10	0 59	24	4 14	5 56	35 7 39	7 13	3 24	11 22	
5	4 38	5 56	7 15	2 43	8 58	4 2	15	4 24	5 56	8 7 28	1 48	7 50	2 4	25	4 13	5 56	40 7 40	8 32	4 19	11 52	
6	4 36	5 56	7 16	2 43	8 59	4 38	16	4 23	5 56	8 7 29	2 4	8 30	3 9	26	4 13	5 56	47 7 41	9 52	5 11	R.	
7	4 34	5 56	7 17	2 43	9 0	5 26	17	4 22	5 56	8 7 30	3 21	9 11	4 15	27	4 12	5 56	53 7 42	11 11	6 0	0 16	
8	4 33	5 56	7 19	2 43	9 0	6 17	18	4 20	5 56	8 7 32	3 39	9 55	5 30								
9	4 31	5 56	7 20	2 43	9 0	7 23	19	4 19	5 56	8 7 33	3 2	10 43	6 36	28	4 11	5 56	0 7 43	0 29	6 49	0 34	
10	4 30	5 56	7 22	2 43	9 0	8 30	20	4 18	5 56	8 7 34	3 31	11 34	7 49	29	4 10	5 56	8 7 44	1 48	7 37	0 55	
11	4 29	5 56	7 23	2 43	9 0	9 41								30	4 9	5 56	16 7 45	3 8	8 27	1 15	
			11 ó.											31	4 8	5 56	25 7 46	4 28	9 20	1 27	

Időjárás.

5. 8 óra 18 p. reggel, meleg és kedvező napok, 12. 8 óra 32 p. este nagy zivatar és igen meleg napok, 20. 8 óra 2 p. este, szép napokat és hűves éjjeket hoz, 27. 9 óra 20 p. este, változó idő.

Hó, hét, nap	Katholikus és protestans naptár		Görög-orsz naptár	Zsidó naptár	hossz.
1 Pént.	Nikodem	Nikodém	20 Thalál	11	☾
2 Szom.	Erasmus	Bazil	21 Vazul	12 36 Sab.	

Ev. Legyetek könyörülők, mint a ti atyátok a mennyben. Luk. 6. — Ján. III. 1—15. — Ján. VII. 37—52. — VIII. 12.

3 Vas.	G 1 Trin.	Klotild	G Sz. Hár.	22 B Pünk. vas.	13	☽
4 Hétfő	Quirin		Korpác	23 Pünk. hétfő	14	
5 Kedd	Bonifác		Gebhard	24 Simon	15	
6 Szerd.	Norbert püsp.		Robert	25 Kantor	16	
7 Csüt.	Urnajpa		Kornél	26 Korpác	17	
8 Pént.	Medárd		Medárd	27 Paul János	18	
9 Szom.	Columb. fel.		Primus	28 Niczét	19 37 Sab.	

Ev. A nagy vacsoráról. Luk. 14. — Luk. XVI. 19—31. — Máté 32—38. XIX. 27—30.

10 Vas.	G 2 Margit		G 1 Sz. Hár. u.	29 B 1 Mind Sz.	20	☽
11 Hétfő	Barnabás		Barnabás	30 Péterböjt k.	21	
12 Kedd	Ján. Fog.		Metropol.	31 Sophos.	22	
13 Szerd.	Pád. sz. Antal		Polykarp	1 Junius	23	
14 Csüt.	Vazul p.		Vazul p.	2 Arist.	54	
15 Pént.	Vitus		Vid	3 Luczljén	25	
16 Szom.	Benno		Jusztina	4 Metrofán	26 38 Sab.	

Ev. Az elveszett juhról. Luk. 15. — Luk. XIV. 16—24. — Mát. IV. 18—23.

17 Vas.	G 3 Adolf		G 2 sz. H. u.	5 6 2 Dorottya	27	☽
18 Hétfő	Marcell		Arnold	6 Bessarion	28	
19 Kedd	Gyárfás		Julesa	7 Tódor	29	
20 Szerda	Jézus sz. vére		Szilvér	8 Péter böjt k.	30 R. Ch.	
21 Csüt.	Alajos		Alajos	9 Cirill	1 Tamuz	
22 Pént.	Paulin püsp.		Akos	10 Timót	2	
23 Szom.	Agrippina		Zoltán	11 Bertalan	3 39 Sab.	

Ev. A dús halászatról. Luk. 5. — Luk. XV. 1—10. — Mát. VI. 22—23.

24 Vas.	G 4 Ker. sz. Ján.		C 3 Sz. H. ut.	12 Onufrius	4	☽
25 Hétfő	Prosper		Eulogus	13 Aquilua	5	
26 Kedd	Ján. és Pál		János	14 Eliceás	6	
27 Szerda	László		László	15 Amos	7	
28 Csüt.	Leo pápa		Arszlán	16 Tychon	8	
29 Pént.	Péter és Pál		Péter és Pál	17 Bertalan	9	
30 Szom.	Pál emléke		Pál emléke	18 Leontinus	10 40 Sab.	

Jelenetek a csillagos égen.

- ☽ **Holdfölte** 3-kán 6 óra 2 p. este.
- ☽ **Utolsó negyed** 11-kén 2 óra 20 p. este.
- ☽ **Ujhoid** 19-kén 6 óra 40 p. reggel.
- ☽ **Első negyed.** 26-kán 1 óra 52 p. r.
- ☽ **földközleiben.** 23-kán 10 óra reggel.
- ☽ **földtávolában.** 11-kén 4 óra reggel.

Nap a 24. jegybe lép nyár kezd. 21-kén 6 óra 58 p. 53 mp. reggel.

Nap hossza **Ej hossza**

1. 15 óra 38 p.	8 óra 22 p.
9. 15 „ 48 „ 8 „ 12 „	
17. 15 „ 53 „ 8 „ 7 „	
25. 15 „ 54 „ 8 „ 6 „	

Planéták jelenetei.
 1 16.18p. Ven. ó. Jupiterrel
 2 06.14p. r. Merk. felh. bogj.
 3 36.28p. Merk. ó. Uran.-sal
 6. 2 6. 1 p. e. Merk. napközél
 6 56.49p. e. Merk. fel. ó. npal
 7 86.38p. r. Mars. őszj. hdal
 11—12. Ven. lgragy. fényéb.
 17. 106.11p. e. Uran. őszj. hdal
 18. 66.48p. r. Mars. veszteg.
 20. 116.20p. r. Merk. ó. hdal
 21. 106.18p. r. Jup. őszj. hdal
 21. 86.20p. e. Ven. őszj. hdal
 23 56.11p. r. Ven. lesz. bogj.
 23.46.58p. r. Sat. őszj. hdal
 26.206.35p. r. Ven. veszteg.
 29.36.49p. Merk. ó. Jup.-rel

Csillagfedések a hold által.
 E hónapban csak 5—7 nagyságú csillagok lesznek elfedve.

Nap és hold kelte, delelése és lementé.

Nap	Nap			Hold			Nap	Nap			Hold		
	kél	delel	nyug	kél	delel	nyug		kél	delel	nyug	kél	delel	nyug
1	4 7 57 33	7 47	5 48 10 15	2 4 12	4 4 59 32	7 56	0 9 6 25	0 56	21 4 4	1 28	8 1 6 15	2 11 9 53	
2	4 7 57 42	7 48	7 7 11 13	2 32 13	4 4 59 45	7 56	0 25 7 6	2 0	22 4 4	1 41	8 2 7 38	3 6 10 21	
3	4 7 57 52	7 49	8 16 R	3 14 14	4 4 59 58	7 57	0 42 7 49	3 8	23 4 4	1 54	8 2 8 58	3 57 10 42	
4	4 6 58 2	7 50	9 14 0 11	4 4	E.				24 4 5	2 7 8	1 10 18	4 49 11 1	
5	4 6 58 12	7 50	9 57 1 8	5 5 15	4 4 0 10	7 57	1 3 8 34	4 17	25 4 5	2 20	8 1 11 37	5 36 11 17	
6	4 5 58 23	7 51	10 21 2 3	6 12 16	4 4 0 23	7 58	1 29 9 24	5 30			E.		
7	4 5 58 34	7 52	10 58 2 34	7 27 17	4 4 0 36	7 59	2 4 10 18	6 41	26 4 6	2 33	8 1 0 57	6 25 11 42	
8	4 4 58 45	7 53	11 20 3 41	8 34 18	4 4 0 49	7 59	2 50 11 15	7 45	27 4 6	2 45	8 0 2 15	7 15 R.	
9	4 4 58 57	7 54	11 37 4 25	9 41		E.			28 4 6	2 57	8 0 3 34	8 9 0 6	
10	4 4 59 8	7 55	11 54 5 6	10 48 19	4 4 1 2	8 0	3 49 0 15	8 38	29 4 7	3 9	7 59 4 51	9 4 0 34	
11	4 4 59 20	7 55	11 50	11 50	4 4 1 15	8 1	4 57 1 14	9 20	30 4 7	3 21	7 59 6 2	10 1 1 9	

Időjárás.

3—6. meleg napok esővel. 11. 2 óra 20 p. este, szép tisztá napokat hoz, 19-én 6 óra 40 p. változó idő, éjjel égháború és zápor, 22. meleg napok, 26. nagyon kedvező napokat hoz.

Szt. Jakab hava

JULIUS.

XXXI. nap.

Hó, hét nap	Katholikus és protestáns nap t á r	Görög orosz nap t á r	Zsidó naptár	hossz.
----------------	---------------------------------------	--------------------------	--------------	--------

Jelenetek
a csillagos égen

Ev. A farizeusok igazságáról. Mát. 5. — Luk. VI. 36—42. — Mát. VIII. 5—13.

1 Vas.	6 5 Jéz. sz. szíve	6 4 Sz. H. u.	19 B 4 Jud. ap.	11
2 Hétfő	Sarlós Bold. Asz.	Gustáv	20 Metód	12
3 Kedd	Heliódor	Kornél	21 Julián	13
4 Szerda	Udalrich	Ulrik	22 Euzeb	14
5 Csüt.	Domit	Bodmér	23 Agrippina	15
6 Pént.	Ezsaiás	Sarolta	24 K. sz. János	16
7 Szom.	Vilibald	Eszter	25 Febronia	17 41 Sab.

Ev. Jézus 4000 embert vendégl meg. Márk 8. — Luk. V. 1—11. — Mát. VIII. 28—IX. 1.

8 Vas.	6 6 Erzsébet	6 5 Sz. H. u.	26 B 5 Dávid	18
9 Hétfő	Luiza	Luiza	27 Cir. János	19
10 Kedd	Amália	Amália	28 Pét. bójt v.	20
11 Szerda	Pius pápa	Pius	29 Pét. és ál	21
12 Csüt.	Henrik	Henrik	30 12 apost.	22
13 Pént.	Ódön Marg.	Margit	1 1 Julius	23
14 Szom.	Bonaventura	Károly	2 Sarlós b. A.	24 42 Sab.

Ev. A hamis profétáról. Mát. 7. — Mát. V. 20—26. — Mát. IX. 1—8.

15 Vas.	6 7 Apost. oszl.	6 6 Sz. H. u.	3 6 Jácint	25
16 Hétfő	Karmelh. B. A.	Valter	4 András	26
17 Kedd	Elek p.	Elek	5 Atanár	27
18 Szerda	Emil. Frigyes	Emilia	6 Sisoas	28
19 Csüt.	Vincze	Piroska	7 A. Tam.	29
20 Pént.	Illés	Illés	8 Prokop	1 AbR. Ch.
21 Szom.	Praxedis	Dani	9 Pongrácz	2 43 Sab.

Ev. Az igazágtalan zsáfúrról. Lúk. 16. — Márk. VIII. 1—9. — Mát. IX. 27—33.

22 Vas.	6 8 Már. Magd.	6 7 Sz. H. u.	10 B 7 45 vér.	3
23 Hétfő	Apollinár	Libór	11 Eufémia	4
24 Kedd	Krisztina	Lolla	12 Proclus	5
25 Szerda	Jakab	Jakab	13 Gábor fő an.	6
26 Csüt.	Anna	Anna	14 Aquileja	7
27 Pént.	Pantaleon	Márta	15 Quirin	9
28 Szom.	Viktor pápa	Ineze	16 Atenogen	9 44 Sab.

Ev. Jézus siratja Jeruzsálemet. Luk. 19. — Mát. VII. 15—23. Mát. XIV. 14—22.

29 Vas.	6 9 Márta	6 8 Sz. H. u.	17 B 8 Marina	10
30 Hétfő	Abdon	Abdon	18 Jácint	11
31 Kedd	Ignác	Oszkár	19 Makri	12

Holdtölte
3-kán 5 óra 23 p. reggel.
Utolsó negyed
11-kén 7 ó. 14 p. reggel
Ujhold.
18-kán 3 ó. 35 p. e.
Elő negyed
25-kén 6 ó. 56 p. r.
Földközleében
20-kán 8 óra este.
Földtavolában
8-kán 11 ó. este.
Nap földtavolában
1-sőn 10 ó. este.
Nap hossza Ej hossza
1. 15 óra 51 p. 8 óra 9 p.
9. 15 „ 42 „ 8 „ 18 „
17. 15 „ 30 „ 8 „ 30 „
25. 15 „ 12 „ 8 „ 48 „

Planéták jelenetei.
1.76.48p.e.Merk.öszj.Ven.al
1.10.6.5 p.e. Nap földtávu
4. 3.6.56 p. Mars öszj. hđal
7.116.45p.Ven.ö. Jupiterrel
10.96.33p.r.Merk.lesz.bogj.
13.96.13p.r.Merk.lgn.elt.k.
15.106.5p.r.Urvn.öszj.hđal
17.26.24p.e.Mars.el.nappal
18.26.54p.e.Ven.öszj.hđal
19.26.29p.r.Ven.als.ö.npal
19.56.18p.r.Jup.öszj.hđal
20.116.43 p.r.Merk.ö.hđal
20.16.41p.e.Merk.naptávu
20.56.51 p.e.Sat.öszj.hđal
26.126.54p.d.u.Merk.veszt.
27.76.49p.r.Ven.naptávu
29.126.44p.d.u.Jup.ö.npal
31.96.11p.r.Mars.öszj.hđal

Csillagelfedések a hold
altal.
E hónapban csak 5—7 nagys.
csillagok fedődnek el.

Nap és hold kelte, delelése és lementé.

Nap	Nap			Hold			Nap	Nap			Hold			Nap	Nap			Hold																				
	kél	delel	nyug	kél	delel	nyug		kél	delel	nyug	kél	delel	nyug		kél	delel	nyug	kél	delel	nyug																		
1	4	8	323	7	5	1058	1	5	12	4	17	5	19	7	53	11	28	6	26	2	1	22	4	27	6	9	7	45	9	23	3	32	9	26				
2	4	9	344	7	5	1153	2	5	13	4	18	5	26	7	52	11	57	7	13	3	10	23	4	28	6	11	7	44	10	44	4	22	9	47				
3	4	10	355	7	5	1253	3	5	14	4	19	5	33	7	52	R.	8	5	4	21																		
4	4	11	4	6	757	8	59	0	45	5	5	15	4	20	5	39	7	51	0	38	9	0	5	27	4	4	29	6	12	7	43	0	3	5	13	10	9	
5	4	11	4	16	7	57	9	23	1	34	6	16	4	21	5	45	7	50	1	29	9	59	6	26	4	5	4	30	6	13	7	42	1	23	6	5	10	36
6	4	12	4	26	7	56	9	42	2	19	7	24	4	22	5	50	7	49	2	34	10	59	7	14	26	4	3	2	6	13	7	41	2	40	6	59	11	9
7	4	13	4	36	7	56	9	58	3	1	8	32	4	23	5	55	7	48	3	50	11	58	7	27	4	3	3	6	13	7	39	3	53	7	55	11	51	
8	4	14	4	45	7	55	10	13	3	4	9	37																										
9	4	14	4	54	7	55	10	30	4	21	10	41	4	24	5	59	7	47	5	13	0	56	8	21	28	4	3	4	6	12	7	38	4	57	8	52	R.	
10	4	15	5	3	7	54	10	46	4	1	11	45	4	25	6	3	7	47	6	38	1	49	8	46	30	4	3	7	35	6	31	10	39	1	45			
11	4	16	5	11	7	54	11	6	5	42	51		4	26	6	6	7	46	8	1	2	41	9	7	31	4	3	8	5	7	34	7	2	11	29	2	52	

Időjárás.

3. kiesi borús de nagyon kedvező idő, 7—11. szép idő, 13. eső, zápor és menydörgés, 16. szeles, 18. változó napok, 25. tiszta szép és meleg napok a hó végeig.

Hó, hét nap	Katholikus és protestáns naptár		Görög orosz naptár	Zsidó naptár	hossz
1 Szerda	Vasas Péter	Péter	20 Illés	13	☾ ☽ ♃ ♄
2 Csüt.	Porcziunkula	Gusztáv	21 Simon	14	
3 Pént.	István vért.	Lidia	22 Mária Magd.	15	
4 Szom.	Domokos hitv.	Domokos	23 Trofin	16 45 Sab.	

Ev. A farizeusról és publikánusról. Luk. 18. — Luk. XVI. 1—9. — Mát. XIV. 22—34.

5 Vas.	6 10 Havi b. A.	6 9 Sz. H. ut.	24 B 9 Krisztina	17	☾ ☽ ♃ ♄ ♅ ♆ ♁ ♂ ♂ ♂ ♂
6 Hétfő	Ur színe változ.	Karácson	25 Anna	18	
7 Kedd	Kajetan	Ulrika	26 Herm.	19	
8 Szerda	Czirják	Klarissa	27 Pantaleon	20	
9 Csüt.	Román	Erikus	28 Prokor	21	
10 Pént.	Lőrincz	Lőrincz	29 Kalinik	22	
11 Szom.	Zsuzsanna	Armin	30 Silás	23 46 Sab.	

Ev. Jézus siketnémát gyógyít. Mark. 7. — Luk. XIX. 41—45. — Mát. XVII. 14—23.

12 Vas.	6 11 Klára	Klára	31 B10 Eudok	24	☾ ☽ ♃ ♄ ♅ ♆ ♁ ♂ ♂ ♂
13 Hétfő	Kászyén	Ipolyka	1 Bold. a. b. k.	25	
14 Kedd	Bold. A. elhunyt.	Ózseb	2 F. b. kez.	26	
15 Szerd.	Nagy b. assz.	Nagy b. assz.	3 Izsák	27	
16 Csüt.	Rochus	Rókus	3 8 vért.	28	
17 Pént.	Joákim	August	5 Ózsignus	29	
18 Szom.	Ilona	Linda	6 Ur színeval.	30 RCh. 475.	

Ev. A könyörülő samaritánusról. Luk. 10. — Luk. XVIII. 9—14. — Mát. XVIII. 25—35.

19 V. s.	6 12 Lajos	6 11 Sz. H. u.	7 B 11 Domit.	1 Elul RCh	☾ ☽ ♃ ♄ ♅ ♆ ♁ ♂ ♂ ♂
20 Hétfő	István király	István kir.	8 Emilián	2	
21 Kedd	Joakim	Bernát	9 Matyas	3	
22 Szerda	Timót	Jenő	10 Lőrincz	4	
23 Csüt.	Fülöp p.	Alfonz	11 Máté	5	
24 Pént.	Bertalan	Bertalan	12 Phocius	6	
25 Szom.	Lajos kir.	Lajos	13 Maximus	7 48 Sab.	

Ev. Jéz. tiz bélpoklost gyógyít. Luk. 17. — Márk. VII. 31—37. — Mát. XIX. 16—26.

26 Vas.	6 13 Sámuel	6 12 Sz. H. u.	14 B 12 B.B.u.n.	8	☾ ☽ ♃ ♄ ♅ ♆ ♁ ♂ ♂ ♂
27 Hétfő	Kal. József.	József	15 N. B. Assz.	9	
28 Kedd	Agoston	Agost	16 Diomed	10	
29 Szerda	János fejevét.	János fejev.	17 Miron	11	
30 Csüt.	Rózsa	Rebeka	18 Florus	12	
31 Pént.	Rajmond	Paulin	19 András érsek	13	

Jelenetek a csillagos égen

☾ Holdtölte
1-jén 6 ó. 5 p. este.

☾ Utolsó negyed
9-kén 9 ó. 39 p. este

● Ujhold
16-kán 11 ó. 36 p. este

☾ Első negyed
23-kán 1 ó. 52 p.

☾ Holdtölte (másodszer)
31-kén 10 ó. 13 p. r.

☾ földtavolában
5-kén 2 óra este

☾ földközleében
17-kén 12 ó. este

Nap hossza Éj hossza
1. 14 óra 54 p. 9 óra 6 p.
9. 14 „ 33 „ 9 „ 27 „
17. 14 „ 8 „ 9 „ 52 „
23. 13 „ 43 „ 10 „ 17 „

Planéták jelenetei.
9. 16. 38p. e. Ven. vesztegel
10. 76. 7p. r. Merk. aísó ö. n. pal
11. 96. 12p. e. Uran. öszj. h. dal
14. 116. 44p. r. Ven. öszj. h. dal
16. 16. 56p. r. Jup. öszj. h. dal
16. 56. 32p. r. Merk. öszj. h. dal
17. 96. 22p. r. Sat. öszj. h. dal
19. 26. 56p. r. Mars vesztegel
19. 26. 11p. e. Merk. vesztegel
22. 126. 51p. d. u. Sat. öszj. h. dal
23—24. Ven. legragy. fényb.
27. 106. 0p. e. Merk. lgn. elt. ny
28. 116. 29p. e. Merk. f. bogj.

Csillagfedések a hold által.
E hónapban csak 6—7 nagys. csillagokat fed el a hold.

Nap és hold kelte, delelése és lementé.

Nap	Nap			Hold			Nap	Hold			Nap	Hold									
	kél	delel	nyug	kél	delel	nyug		kél	delel	nyug		kél	delel	nyug							
	ó. p.	p. m.	ó. p.	ó. p.	p. m.	ó. p.	ó. p.	p. m.	ó. p.	ó. p.	p. m.	ó. p.	ó. p.	p. m.	ó. p.						
	R.	E.	R.	R.	E.	R.	R.	E.	R.	R.	E.	R.	R.	E.	R.						
1	4 39	6 1	7 32	7 27	3 57	11	4 53	4 54	7 17	11 16	6 47	3 9	21	5 5	2 52	6 59	11 E7	3 59	8 40		
2	4 40	5 57	7 31	7 47	0 15	5 11	4 54	4 44	7 15	R.	7 43	4 12	22	5 6	2 37	6 57	0 29	4 54	9 12		
3	4 42	5 52	7 29	8 5	0 58	6 16	4 56	4 34	7 13	0 13	8 42	5 4	23	5 8	2 22	6 55	1 44	5 50	9 50		
4	4 43	5 47	7 28	8 21	1 39	7 24	4 57	4 23	7 11	1 23	9 40	5 44	24	5 9	2 6	6 53	2 52	6 47	10 39		
5	4 45	5 41	7 26	8 36	2 19	8 30	4 58	4 11	7 10	2 43	10 39	6 19	25	5 10	1 50	6 52	3 48	7 43	11 39		
6	4 46	5 35	7 23	8 58	2 58	9 34	4 58	3 59	7 8	4 7	11 35	6 45	26	5 12	1 33	6 50	4 32	8 36	R.		
7	4 48	5 28	7 23	9 9	3 39	10 37	5 0							27	5 13	1 16	6 48	5 6	9 27	0 44	
8	4 49	5 20	7 22	9 31	4 21	11 45	5 1	3 47	7 6	5 33	0 29	7 10	28	5 14	0 58	6 46	5 33	10 12	1 53		
					E.		18	5 2	3 34	7 4	6 58	1 21	7 30	29	5 16	0 41	6 44	5 54	10 56	3 2	
9	4 50	5 12	7 20	9 57	5 6	0 53	19	5 3	3 20	7 3	8 21	2 13	7 50	30	5 17	0 22	6 43	6 11	11 38	4 9	
10	4 52	5 3	7 18	10 31	5 54	2 2	20	5 4	3 6	7 1	9 44	3 6	8 12	31	5 18	0 4	6 41	6 29		5 14	
			12 ó.						12 ó.						12 ó.						

Időjárás.

1. szép tartós meleg és nagyon kedvező napok, 5. borult napok, 9. esős napok, 16. szeles napok és változó idő, 20. borult, 23. szép meleg napok, 31. még folyást kedvező idő.

Hó, hét nap	Katholikus és protestáns naptár	Görög-orszag naptár	Zsidó naptár	C hosz.	Jelenetek a csillagos égen.
1 Szom. Egyed	Egyed	20 Istv. kir.	14 49 Sab.		☾ Utolsó negyed 8-kán 12 ór. 23 p. e
Ev. Senki sem szolgálhat két urnak. Mát. 6. — Luk. X. 23—37. Mát. XXI. 33—42.					☉ Ujhold 15-kén 7 ó. 25 p. r.
2 Vas. F. 14. Orangy.	G 13 Iz. H.u.	21 B 13 Taddé	15		☽ Első negyed 22-én 8 ó. 9 p. r.
3 Hétfő Serapia	Absolon	22 Agathon	16		☾ Holdtölte 30-kán 2 ór. 56 p. reg.
4 Kedd Róza	Mansvit	23 Lupus	17		☾ földtávolaban 1-én 12 ór. e.
5 Szerda Dónát	Herkules	24 Eutik	18		☾ földközleiben 15-én 3 ór. r.
6 Csüt. Domitián	Magnus	25 Bertalan	19		☾ föld távolaban 29-én 2 ó. reggel
7 Pént. Regina	Regina	26 Natális	20		Nap a 12 jegybe lép; ősz kezd. 22-én 9. ó. Sp. 2mp.e.
8 Szom. Kisasszony	Kisasszony	27 Pimen	21 50 Sab.		Nap ho-sza Ejj hossza 1. 13 ó. 21 p. 10 ó. 39 p. 9. 12 " 54 " 11 " 6 p. 17. 12 " 28 " 11 " 32 p. 25. 11 " 59 " 12 " 1 p.
Ev. A náimi ifuról. Luk. 7. — Luk. XVII. 91—19. — Mát. XXII. 2—14.					☾ Planéták jelenetel. 2.16. 22p.e. Merk. napközél 4.106. 26p.r. Uran. négyz. npl 7.46. 4p.r. Merk. őszj. Sat. sal 8.6.6. 0p. r. Uran. őszj. hdal 12.0.6. 45p.r. Ven. őszj. hdal 12.106. 31p.e. Jup. őszj. hdal 14.26. 4p. r. Sat. őszj. hdal 15.06. 55p. r. Merk. őszj. hdal 16.66. 29p.e. Mars napközél. 17.56. 38p. r. Uran. veszteg. 22.36. 41p. r. Merk. f. 6. npl 24.86. 40p. r. Mars őszj. hdal 28.06. 24p.e. Ven. lgn. elt. ny. 29.36. 18p. r. Ven. 6. Jup. rel
9 Vas. G 15 Mar. n. n.	G 15 Sz. H. u.	28 B 14 Mézes	22		☾ Csillagelfedések a hold által. 7. 7 a ☾ ban: kezdete 16. 3 p. r. vége 2 ó. 11 p. r.
10 Hétfő Tolentini M.	Dóme	29 János fejev.	23		
11 Kedd B. Assz. neve	Protus	30 Sándor	24		
12 Szerda Guido	Cyrus	31 Már. ör.	25		
13 Csüt. Leontina	Lorán	1 September	26		
14 Pént. Ker. felmagaszt.	Salomon	2 Mamás	27		
15 Szom. Nikomed	Nikodem	3 Anthim	28 51 Sab.		
Ev. Jézus vizkórságot gyógyit. Luk. 14. — Máté VI. 24—34. — Mát. XXII. 35—46.					
16 Vas. G 16 Ludmilla	G 15 Sz. H. u.	4 B 15 Babil	29		
17 Hétfő Lambert	Lambert	5 Zakariás	1 5621 Tis.		
18 Kedd Tamás	Titus	6 Zakar.	2 Ujév 2 ún.		
19 Szerda Jannár Kánt. †	Miklet	7 Eudox	3 3 Geddjah		
20 Csüt. Eustach	Eustach	8 Kisasszony	4		
21 Pént. Máté †	Máté	9 Joachim	5		
22 Szom. Mórítz †	Mór	10 Menod	6 1 Sab.		
Ev. A legfőbb parancsolatról. Mát. 22. — Luk. VII. 11—17. — Máté XXV. 14—23.					
23 Vas. G 17 Thekla	G 16 Sz. H. u.	11 B 16 Tódor	7		
24 Hétfő Ruppert	Gellert	12 Antonius	8		
25 Kedd Kleofás	Kleofás	13 Kornél	9 Eng. ü. el.		
26 Szerd. Jusztin	Cziprián	14 † felmagaszt.	10 Eng. un.		
27 Csüt. Demjén	K. Demjén	15 Niczefor	11		
28 Pént. Vencel kir.	Vencel	16 Eufémia	12		
29 Szom. Sz. Mihály főan.	Mihály	17 Zsófia	13 2 Sab.		
Ev. Jézus kőszvényest gyógyit. Mát. 9. — Luk. XIV. 1—11. Mát. XV 31—28.					
30 Vas. Jeromos	Jeromos	18 Eumen	14		

Nap és hold kelte, delelése és lementel.

Nap	Nap						Hold						Nap	Hold					
	kél	delel	nyug	kél	delel	nyug	kél	delel	nyug	kél	delel	nyug		kél	delel	nyug	kél	delel	nyug
	ó.	p.	p.	m.	ó.	p.	ó.	p.	p.	m.	ó.	p.	ó.	p.	p.	m.	ó.	p.	
1	5 20	59	45	6 39	6 45	0 18	5 31	56	25	6 17	0 15	8 22	4 14	21	5 47	52	55	5 59	
2	5 22	59	26	6 37	7 0	0 57	5 35	56	4	6 15	1 37	9 18	4 46	22	5 48	52	34	5 57	
3	5 23	59	7	6 35	7 17	1 38	5 36	55	43	6 13	3 2	10 12	5 10	23	5 50	52	13	5 55	
4	5 25	58	47	6 33	7 37	2 19	5 38	55	22	6 11	4 26	11 5	5 32	24	5 51	51	53	5 53	
5	5 26	58	27	6 31	8 0	3 3	5 39	55	1	6 10	5 51	11 58	5 53	25	5 52	51	32	5 51	
6	5 28	58	7	6 28	8 29	3 49	5 40	54	40	6 8	7 16	0 E 52	6 16	26	5 54	51	12	5 49	
7	5 29	57	47	6 26	9 10	4 39	5 42	54	19	6 7	8 40	1 47	6 40	27	5 55	50	51	5 46	
8	5 30	57	27	6 24	9 59	5 32	5 43	53	58	6 5	10 6	2 43	7 10	28	5 56	50	32	5 44	
9	5 32	57	6	6 22	11 3	6 28	5 44	53	37	6 3	11 28	3 41	7 50	29	5 58	50	12	5 42	
10	5 33	56	46	6 19	7 25	3 38	5 46	53	16	6 1	0 40	4 39	8 36	30	5 59	49	52	5 40	

Időjárás.

2. szép tiszta meleg napok s hűvös éjjek beállnak, 8. változó idő, 15. borult és szeles napok, 17 esős és kedvezőtlen napok, 22. változó és borult napok, őszi szelek járnak.

Mindszent-hava

OCTOBER

XXXI. nap.

Hó, hét, nap.	Katholikus és protestáns naptár		Görög orosz naptár	Zsidó naptár	hosz.
1 Hétfő	Remigius	Ida	19 Trófin	15 Sat. ún.	☾ ☽
2 Kedd	Leodegar	Leogard	20 Eustak	16 Sat. 2 ún.	
3 Szerda	Kandó	Rozália	21 Kódrát	17	
4 Csüt.	Ser. Ferencz	Ser. Ferencz	22 Phok	18	
5 Pént.	Placid	Aurélia	23 Karpus	19	
6 Szom.	Bruno	Armánd	24 Tekla	20 3. S. Tek.	

E. A király menyegzőjéről. Mát. 22. — Mát. XXII. 34—46. — Luk. V. 1—11.

7 Vas.	6 19 O.v. ún.	6 18 Sz.H.u.	25 B 18 Eufroz.	21 N. H. P.ú.	☾ ☽
8 Hétfő	Brigitta	Pelagia	26 János Ev.	22 Sat.ú.v.ú.	
9 Kedd	Dénes	Dénes	27 Kalist	23 Törv. őr.	
10 Szerda	Borg. Ferencz	Gida	28 Charit	24	
11 Csüt.	Burgh. p.	Kálmán	29 Czirják	25	
12 Pént.	Miksa p.	Miksa	30 Gergely	26	
13 Szom.	Kálmán	Odón	1 Oktober	27 4. Sab.	

Ev. A király beteg fiáról. Mát. IX. 1—8. — Luk. VI. 31—36. Ján. 4.

14 Vas.	6 20 Kalist	6 19 Sz.H.u.	2 8 19 Cziprián	28	☾ ☽
15 Hétfő	Hedwig	Teréz	3 Dénes	29	
16 Kedd	Gál apát	Gál	4 Hieron.	30 R. Ch.	
17 Szerda	Hedvig	Flórent	5 Charitina	1 Mar RCh.	
18 Csüt.	Lukács ev.	Lukács	6 Tamás Ap.	2	
19 Pént.	Ferdinand	Ferdinand	7 Sergius	3	
20 Szom.	Felicián	Vendel	8 Pelaga	4 5 S.b.	

Ev. A király számvételéről. Mát. 18. — Mát. XXII. 1—14. — Luk. VIII. 5—15.

21 Vas.	6 21 Átal. b.	6 20 Sz.H.u.	9 B 20 Jak. Ap.	5	☾ ☽
22 Hétfő	Kordula	Kordula	10 Eulampius	6	
23 Kedd	K. János	Sever.	11 Fülöp	7	
24 Szerda	Ráfael főan.	Salamon	12 Probus	8	
25 Csüt.	Krizanth	Blanka	13 Karpus	9	
26 Pént.	Amandus	Demeter	14 Paraszka	10	
27 Szom.	Szabina	Szabina	15 Luezián	11 6 S.b.	

Ev. Adjátok meg a császárnak a mi a császáré. Mát. 22. — Ján. IV. 57—54. Luk. VIII. 5—15.

28 Vas.	6 22 Sim. és Juda	6 21 Sz.H.u.	16 B 21 Longin	12	☾ ☽
29 Hétfő	Simon J.	Narcissa	17 Oseás	13	
30 Kedd	Klaudia	Eváld	18 Lukács	14	
31 Szerda	Farkas p.	Ref ünnepe	19 Jól	15	

Nap és hold kelte, delelése és lementé.

Nap	Nap			Hold			Nap	Hold			Nap	Hold								
	kél	delel	nyug	kél	delel	nyug		kél	delel	nyug		kél	delel	nyug						
1	6 149	33	538	5 44	0 18	7 27	11	6 15	46 42	5 19	1 57	8 51	3 32	21	6 30	44 40	5 0	1 38	6 9	10 43
2	6 2	49 14	5 36	6 5	1 1	8 33	12	6 16	46 27	5 17	3 18	9 42	3 52	22	6 32	44 31	4 58	2 3	6 53	11 52
3	6 4	48 56	5 34	6 35	1 47	9 39	13	6 18	46 13	5 15	4 42	10 34	4 15	23	6 33	44 23	4 56	2 23	7 35	R.
4	6 5	48 37	5 32	7 10	2 35	10 46	14	6 19	45 59	5 13	6 8	11 28	4 39	24	6 35	44 16	4 54	2 42	8 16	0 57
5	6 6	48 20	5 30	7 56	3 27	11 48	15	6 21	45 46	5 11	7 33	0 25	5 7	25	6 36	44 9	4 53	2 57	8 55	2 3
6	6 6	48 8	5 28	8 53	4 21	0 45	16	6 21	45 34	5 9	8 59	1 24	5 42	26	6 38	44 3	4 51	3 12	9 36	3 7
7	6 9	47 45	5 26	10 0	5 16	1 33	17	6 24	45 22	5 7	10 18	2 25	6 27	28	6 40	43 53	4 47	3 49	10 59	5 16
8	6 10	47 28	5 24	11 15	6 12	2 11	18	6 26	45 10	5 5	11 28	3 25	7 16	29	6 42	43 49	4 46	4 11	11 44	6 23
9	6 12	47 12	5 22	R.	7 6	2 42	19	6 27	45 0	5 3	0 E. 23	4 23	8 25	30	6 43	43 46	4 44	4 38	R.	7 32
10	6 13	46 57	5 20	0 35	7 59	3 9	20	6 29	44 49	5 1	1 9	5 17	9 33	31	6 45	43 44	4 43	5 12	0 32	8 41

Időjárás.

8. 5 ó. 39 p. este hűves és esős idő, 15. 8 óra 14 p. reggel, homályos napok, 23. 10 óra 33 p. reggel, borult napok, 30. 6 óra 56 p. reggel szép tiszta de hideg napokat hoz.

Jelenetek a csillagos égen

☾ Utolsó negyed

8-kán 0 ó. 20 p. r.

☉ Ujhold

14-kén 3 ó. 53 p. e.

☽ Első negyed

21-kén 3 ó. 27 p. e.

☽ Holdtölte

29-kén 8 ó. 6 p. e.

☾ földközlelében

13-kán 8 ó. e.

☾ földtávolában

26-kán 8 ó. r.

Nap hossza Ejj hossza

1. 11 ó. 39 p. 12 óra 21 p.
9. 11 „ 12 „ 12 „ 48 „
17. 10 „ 44 „ 13 „ 16 „
25. 10 „ 19 „ 10 „ 41 „

Planéták jelenetel.

5. 116. 586 r. Uran. őszj. hdal
6. 86. 48 p. r. Merk. lesz. bogj.
10. 56. 1 p. e. Jup. őszj. hdal
11. 116. 5 p. r. Ven. őszj. hdal
14. 66. 29 p. r. Ven. felh. bogj.
14. 116. 25 p. e. Ven. ó. Sat. sal
15. 86. 36 p. e. Merk. őszj. hdal
16. 126. 56 p. d. u. Merk. napt.
22. 86. 14 p. e. Mars őszj. hdal

Csillagelfedések a hold által.

E hónapban csak 6—7 nagys. csillagokat fed el a hold.

Hó, hét nap	Katholikus és protestáns naptár		Görög-orosz naptár	Zsidó naptár	© hosz.
1 Csüt.	Mindszent	Mindszent	20 Artem	16	☾ ☽
2 Pént.	Mindenlelkek	Hallottakem.	21 Hilarion	17	
3 Szom.	Hubert	Hubert	22 Aberk	18 7 Sab.	

Ev. A főember leányáról. Mát. 9. — Mát. XVIII. 23-35.
Luk. XVI. 19-31.

4 Vas.	6 23 Bor. Kár.	6 22 Sz.H.u.	23 B 22 Jakab	19	☾ ☽
5 Hétfő	Imre	Imre	24 Arétás	20	
6 Kedd	Lénárd	Lénárd	25 Marcián	21	
7 Szerda	Engelbert	Adolf	26 Demeter	22	
8 Csüt.	Gottfried	Teodor	27 Nestor	23	
9 Pént.	Tivadar	Gerson	28 Terent	24	
10 Szom.	Avelin Andr.	Próbus	29 Anasztáz	25 8 Sab.	

Ev. A jó magról. Mát. 13. — Mát. XXII. 15-22. — Luk. VIII. 26-39.

11 Vas.	6 24 Márton	6 23 Sz.H.u.	30 B 23 Zénob	26	☾ ☽
12 Hétfő	Aurél	Jónás	31 Stachis	27	
13 Kedd	Szamiszió	Dédáts	1 November	28	
14 Szerda	Venerand	Klement	2 Acint	29	
15 Csüt.	Lipót	Lipót	3 Akeep	1 KisIRCh.	
16 Pént.	Edmund	Ottmár	4 Joannes	2	
17 Szom.	Gergely p.	Hugó	5 Galat	3 9 Sab.	

Ev. A mustármagról. Mát. 13. — Mát. IX. 18-26. — Luk. VIII. 40-55.

18 Vas.	6 25 Odó apát	6 24 Sz.H.u.	6 B 24 Pál p.	4	☾ ☽
19 Hétfő	Erzsébet	Böske	7 Hieron vért.	5	
20 Kedd	Bódog hitves	Amália	8 Mihály	6	
21 Szerda	B. A. béavat	Olivér	9 Viktor	7	
22 Csüt.	Cziczella	Gizéla	10 Erasm	8	
23 Pént.	Kelemen	Kelemen	11 Ménás	9	
24 Szom.	Flóra	Emma	12 Aranysz. J.	10 10 Sab.	

Ev. A végpusztulás iszonyúságáról. Mát. 24. — Mát. XXIV. 15-28. — Luk. X. 25-37.

25 Vas.	6 26 Katalin	6 25 Sz.H.u.	13 B 25 János	11	☾ ☽
26 Hétfő	Konrád	Konrád	14 Fülöp ap.	12	
27 Kedd	Virgil	Virgil	15 K. e. b. k.	13	
28 Szerda	Sosthen	Sosthen	16 Máté Apost.	14	
29 Csüt.	Saturnius	Valter	17 Gergely	15	
30 Pént.	András Apost.	András	18 Platon	16	

Jelenetek a csillagos égen

☾ Utol-ó negyed
6-kán 10 ó. 33 p. r.

● Ujhold

13-kán 1 ó. 52 p. r.

☽ Első negyed

20-kán 10 ó. 9 p. r.

☾ Holdtölte.

28-kán 0 ó. 54 p. e.

☾ földközeliében

11-kén 4 ó. r.

☾ földtávolában

22-kén 12 ó. e.

Nap hossza Éj hossza

1. 9 ó. 58 p. 14 ó. 2 p.

9. 9 „ 33 „ 14 „ 27 „

17. 9 „ 12 „ 14 „ 36 „

25. 8 „ 52 „ 15 „ 8 „

Planéták jelenetel.

1.46.12p.e. Uran. öszj. hđal

7.19.21p.r. Jup. öszj. hđal

7.56.13p.e. Merk. Ign. elt. k.

8.66.39p.r. Sat. öszj. hđal

10.66.7p.r. Ven. öszj. hđal

14.36.55p.e. Merk. öszj. hđal

16.76.1p.e. Ven. naptávuł

18.16.8p.r. Merk. vesztegel

18.46.35p.r. Jup. négyz. npal

20.46.15p.e. Mars öszj. hđal

23.36.44p.e. Mars négyz. npl

24.106.46p.e. Merk. felh. bog.

28.26.11p.r. Merk. a. ó. npal

28.86.46p.e. Uran. öszj. hđal

29.126.32p.d.u. Merk. napk.

Csillagfeljegyzések a hold

által.

E hónapban csak 5-7 nagys.

csillagok fedődnek el.

Nap és hold kelte, delelése és lementé.

Nap	Nap				Hold				Nap	Hold			
	kél	delel	nyug	éj	kél	delel	nyug	éj		kél	delel	nyug	éj
	ó. p. p. m. ó. p. ó. p. ó. p.	ó. p. p. m. ó. p. ó. p. ó. p.	ó. p. p. m. ó. p. ó. p. ó. p.	ó. p. p. m. ó. p. ó. p. ó. p.	ó. p. p. m. ó. p. ó. p. ó. p.	ó. p. p. m. ó. p. ó. p. ó. p.	ó. p. p. m. ó. p. ó. p. ó. p.	ó. p. p. m. ó. p. ó. p. ó. p.	ó. p. p. m. ó. p. ó. p. ó. p.	ó. p. p. m. ó. p. ó. p. ó. p.	ó. p. p. m. ó. p. ó. p. ó. p.	ó. p. p. m. ó. p. ó. p. ó. p.	
1	6 46 43 42	4 41 5 53	1 23 9 43	11	7 1 44 14	4 27 5 3 10	7 3 3 3	20	7 12 45 55	4 15	0 45 6 13	11 53	
2	6 47 43 42	4 40 6 49	2 17 10 41	12	7 2 44 21	4 25 6 26	11 4 3 35	21	7 13 46 10	4 14	1 2 6 52	R.	
3	6 49 43 42	4 38 7 52	3 12 11 31					22	7 15 46 26	4 13	1 18 7 32	0 58	
4	6 50 43 43	4 37 9 4	4 7 0 12	13	7 3 44 30	4 24 7 49	0 4 4 14	23	7 16 46 43	4 12	1 36 8 13	2 2	
5	6 52 43 45	4 36 10 21	5 1 0 44	14	7 5 44 40	4 22 9 5	1 6 5 5	24	7 17 47 0	4 11	1 53 8 55	3 8	
6	6 53 43 47	4 34 11 41	5 53 1 11	15	7 6 44 50	4 21 10 9	2 7 5 6	25	7 19 47 19	4 11	2 14 9 39	4 14	
7	6 55 43 51	4 33 R. 6 43	1 34 1 7	16	7 7 45 1	4 20 10 57	3 4 7 15	26	7 20 47 38	4 11	2 37 10 26	5 18	
8	6 56 43 55	4 31 0 57	7 32 1 56	17	7 8 45 13	4 19 11 33	3 57 8 25	27	7 22 47 57	4 11	3 10 11 17	6 27	
9	6 58 44 0	4 30 2 12	8 22 2 16	18	7 10 45 26	4 18 0 3	4 46 9 36	28	7 23 48 18	4 10	3 51 R.	7 33	
10	6 59 44 7	4 28 3 37	9 13 2 39	19	7 11 45 40	4 17 0 27	5 31 10 47	29	7 25 48 39	4 10	4 43 0 11	8 35	
	11 ó.				11 ó.			30	7 27 49 1	4 10	5 45 1 7	9 29	

Időjárás.

6 kán hideg napok. 13-kén szép napok és szigorú hidegség. 19. változatos és esős idő. 24. hideg napok és hózivatar. 30-kán szép napok.

Hó, hét nap	Katholikus és Protestáns naptár	Görög-orosz naptár	Zsidó naptár	hosz.	Jelenetek a csillagos égen
1 Szom.	Elegius	Natália	19 Abdias	17 11 Sab.	☾ Utolsó negyed 5-kén 7 ó. 16 p. e.
Ev. Jelek lesznek. Luk. 21. — Mát. XXI. 1—8. — Luk. XII. 16—21.					● Ujhold 12-kén 2 ó. 4 p. e.
2 Vas.	G 1 Adv.	G 1 Adv.	20 B 26 Gergely	18	☽ Első negyed 20-kán 7 ó. 26 p. r.
3 Hétfő	Xav. Ferencz	Kassian	21 B. A. avatt.	19	☾ Holdtölte 28-kán 4 ó. 23 p. r.
4 Kedd	Borbála	Borbála	22 Filemon	20 Köny. eső.	☾ földközleiben 8-kán 9 ó. este.
5 Szerd.	Sabbas	Vilma	23 Amfil	21	☾ Földtávolában 20-kán 8 ó. e.
6 Csüt.	Miklós	Miklós	24 Katal.	22	Nap ☽ jegy. télkezd. 21. 1 ó. 41 p. 51 mpkor e.
7 Pént.	Ambrus †	Ambrus	25 Kelemen	23	Nap földközleiben 31. 46 r.
8 Szom.	B. A. fogant.	Viola	26 Alip.	24 12 Sab.	Nap és éj hossza. 1. 8 óra 42 p. 15 óra 18 p.
Ev. Midőn k János a fogságban volna. Mát. 11. — Luk. XXI. 25—36. Luk. XIII. 10—17.					9. 8 „ 29 „ 15 „ 31 „
9 Vas.	G 2 Adv.	G 2 Adv.	27 B 27 Jakab	25 Templ.sz.	17. 8 „ 24 „ 15 „ 36 „
10 Hétfő	Judit	Judit	28 István	26	25. 8 „ 25 „ 15 „ 35 „
11 Kedd	Tamás	Tamás	29 Param.	27	Planéták jelenetel. 1.46.22p.r. Sat. négyz. npal
12 Szerd.	Sándor	Ottília	30 Andreas ap.	28	2.06.16p.r. Uran. ellená. npal
13 Csüt.	Lucza	Lucia	1 December	29	4.46.30p.e. Jup. öszj. hdal
14 Pént.	Spiridion	Attília	2 Habakuk	1 TebrCh.	5.36.20p.e. Sat. öszj. hdal
15 Szom.	Czélia	Ignác	3 Sophonias	2 13 Sab.	7.46.22p.e. Merk. vesztegel
Ev. A zsidók papokat és levitikát küldének Jánoshoz. Ján. 1. — Mát. XI. 2—19. — Luk. XIV. 16—24.					9.116.51p.e. Ven. öszj. hdal
16 Vas.	G 3 Adv.	G 3 Adv.	4 B 1 Adv.	3	11.36.40p.r. Merk. öszj. hdal
17 Hétfő	Lázár	Ede	5 Sabbás	4	13.66.58p.r. Jup. vesztegel
18 Kedd	Gratián	Fenimor	6 Miklós	5	16.46.9p.e. Merk. lgn. elt. ny.
19 Szerda	Nemesis Kánt. †	Nemesis	7 Ambrus	6	19.56.11p.e. Mars öszj. hdal
20 Csüt.	Teofil	Amon	8 Patap.	7	20.96.16p.e. Sat. vesztegel
21 Pént.	Tamás ap. †	Amanda	9 B. A. fogant.	8	26.26.68p.r. Uran. öszj. hdal
22 Szom.	Demeter †	Beáta	10 Hermogenes	9 14 Sab.	31.36.57p.r. Nap földközle
Ev. Tiberius császár uralkodásának 15. évében. Luk. 3. — Ján. I. 19—28.					31.96.31p.e. Jup. öszj. hdal
23 Vas.	G 4 Adv.	G 4 Adv.	11 B 2 Adv.	10 Bőjt J. m.	Csillagfedések a hold által. 28. 8 az éjben mintegy 1're közeledik a hold szélehez 9 ó. 7 p. e.
24 Hétfő	Adám, Eva †	Adám, Eva	12 Spiridion	11	
25 Kedd	Nagy Karácson	N. Karács.	13 Auxent	12	
26 Szerd.	Istvan vértanu	N. K. 2 Istv.	14 Tírzus	13	
27 Csüt.	János evang.	János	15 Eletér	14	
28 Pént.	Apró szentek	Matild	16 Hageus	15	
29 Szom.	Dávid király	Jonatán	17 Dániel	16 14 Sab.	
Ev. Jóssef és Mária csudálkoznak vala. Luk. 2. — Luk. II. 33—40.					
30 Vas.	G Liber	G Kar. ut.	18 B 3 Adv.	17	
31 Hétfő	Sylvester	Sylvester	19 Bonifác	18	

Nap és hold kelte, delelése és lemente.

Nap	Nap			Hold			Nap	Nap			Hold			Nap	Nap			Hold		
	kél	delel	nyug	kél	delel	nyug		kél	delel	nyug	kél	delel	nyug		kél	delel	nyug	kél	delel	nyug
1	7 28	49 23	4 10	6 54	2 2	10 11	11	7 40	53 40	4 7	6 40	10 48	2 51	22	7 47	59 4	4 11	0 16	7 32	1 55
2	7 30	49 46	4 10	8 12	2 57	10 48	12	7 41	54 9	4 7	7 49	11 49	3 46	23	7 47	59 34	4 11	0 40	8 18	3 2
3	7 31	50 10	4 10	9 27	3 50	11 15	13	7 42	54 37	4 7	8 46	E.			E.					
4	7 32	50 35	4 9	10 45	4 40	11 38	14	7 43	55 6	4 7	9 28	0 48	4 52	24	7 48	0 4	4 11	1 8	9 7	4 8
5	7 33	51 0	4 9		5 28	12 0	15	7 44	55 35	4 7	10 2	1 44	6 3	25	7 48	0 34	4 12	1 44	10 0	5 16
				R.	E.		16	7 44	56 5	4 7	10 28	2 36	7 18	26	7 49	1 3	4 13	2 29	10 56	6 20
6	7 35	51 25	4 9	0 2	6 17	0 19	17	7 44	56 34	4 8	10 48	3 23	8 28	27	7 49	1 33	4 14	3 29	11 52	7 17
7	7 36	51 51	4 8	1 21	7 5	0 41	18	7 44	57 4	4 8	11 6	4 7	9 38	28	7 50	2 2	4 14	4 36	R.	8 6
8	7 37	52 18	4 8	2 39	7 56	1 2	19	7 45	57 34	4 9	11 23	4 48	10 42	29	7 50	2 31	4 15	5 56	0 49	8 46
9	7 38	52 45	4 7	4 1	8 53	1 31	20	7 45	58 4	4 9	11 39	5 28	11 46	30	7 50	3 0	4 16	7 17	1 44	9 19
10	7 39	53 12	4 7	5 23	9 48	2 6	21	7 45	58 34	4 10	11 57	6 8	R.	31	7 50	3 30	4 17	8 32	2 35	9 41
				11 ó.							11 ó.									

Időjárás.

7. változatos idő; 13. hózivatar; 19. esős és szeles idő; 25. havas felhők és hideg napok; 30. szép és szeles napok.

Bélyegadó.

(Stempelgebühr). Fokozatok a jogokiratoktól az érték arányban lépcsőnkint emelkedő illeték kiszabására az egész koronaországban (új pénz szerint.)

I. Váltó fok. Illeték szabás

		Illeték szabás	
		frt.	ujkr.
100 felül	100 frtig	—	5
200	"	—	10
350	"	—	15
500	"	—	25
1,000	"	—	50
1,500	"	—	75
2,000	"	1	—
4,000	"	2	—
6,000	"	3	—
8,000	"	4	—
10,000	"	5	—
12,000	"	6	—
16,000	"	8	—
20,000	"	10	—
24,000	"	12	—
28,000	"	14	—
32,000	"	16	—
35,000	"	18	—
40,000	"	20	—

40,000 frton felül, minden további 2000 frton 1 frttal több illeték fizetendő, melynél a 2000 frton alóli maradékoszeg teljesnek tekintendő.

II. Oktrati fok. Illeték szabás.

		Illeték szabás.	
		frt.	ujkr.
20 felül	20 frtig	—	5
40	"	—	10
70	"	—	15
100	"	—	25
200	"	—	50
300	"	—	75
400	"	1	—
800	"	2	—
1,200	"	3	—
1,600	"	4	—
2,000	"	5	—
2,400	"	6	—
2,800	"	8	—
3,200	"	10	—
4,000	"	12	—
4,800	"	14	—
5,600	"	15	—
6,400	"	18	—
7,200	"	20	—

8,000 frton felül minden további 400 frttól 1 frttal több illeték fizetendő, melynél a 400 frt alóli maradék összeg teljesnek tekintendő.

Az évi jövedelem s kiadás, úgy a eselédhár felosztása az év egyes részeire új pénzben.

Ha 1 évi jövedelem	Fél évre		1 hónapra		7 napra		1 napra		Jegyzés
	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	
10000	5000	—	833 30 ⁷ / ₁₀	—	192 40 ¹ / ₂	—	27 91 ¹ / ₂	—	
9000	4500	—	750	—	173	—	25 25	—	
8000	4000	—	666 65 ² / ₁₀	—	155 49 ¹ / ₂	—	22 24	—	
7000	3500	—	583 30 ⁷ / ₁₀	—	136 39	—	19 45	—	
6000	3000	—	500	—	116 60	—	16 70	—	
5000	2500	—	416 65 ² / ₁₀	—	97 24	—	13 94	—	
4000	2000	—	333 30 ⁷ / ₁₀	—	77 81 ¹ / ₂	—	11 11 ¹ / ₂	—	
3000	1500	—	250	—	58 35	—	8 35	—	
2000	1000	—	166 65 ² / ₁₀	—	38 94	—	5 59	—	
1000	500	—	83 30 ⁷ / ₁₀	—	19 46 ¹ / ₂	—	2 81 ¹ / ₂	—	
900	450	—	75	—	17 52 ¹ / ₂	—	2 52 ¹ / ₂	—	
800	400	—	66 65 ² / ₁₀	—	15 59	—	2 24	—	
700	350	—	58 30 ⁷ / ₁₀	—	13 64	—	1 99	—	
600	300	—	50	—	11 70	—	1 70	—	
500	250	—	41 65 ² / ₁₀	—	9 76 ¹ / ₂	—	1 41 ¹ / ₂	—	
400	200	—	33 30 ⁷ / ₁₀	—	7 81 ¹ / ₂	—	1 11 ¹ / ₂	—	
300	150	—	25	—	5 87 ¹ / ₂	—	—	87 ¹ / ₂	
200	100	—	16 65 ² / ₁₀	—	3 94	—	—	59	
100	50	—	8 30 ⁷ / ₁₀	—	1 99	—	—	29	
90	45	—	7 52 ¹ / ₂	—	1 79	—	—	26 ¹ / ₂	
80	40	—	6 65 ² / ₁₀	—	1 59	—	—	24	
70	35	—	5 85 ¹ / ₂	—	1 38 ¹ / ₂	—	—	20 ¹ / ₂	
60	30	—	5	—	1 25 ¹ / ₂	—	—	17 ¹ / ₂	
50	25	—	4 17	—	83 ¹ / ₂	—	—	15	
40	20	—	3 30 ⁷ / ₁₀	—	71 ¹ / ₂	—	—	11 ¹ / ₂	
30	15	—	2 52 ¹ / ₂	—	61 ¹ / ₂	—	—	8 ³ / ₄	
20	10	—	1 65 ² / ₁₀	—	41 ¹ / ₂	—	—	6 ¹ / ₂	
19	9 50	—	1 59	—	39 ¹ / ₂	—	—	6	
18	9	—	1 52 ¹ / ₂	—	37	—	—	5 ³ / ₄	
17	8 50	—	1 40 ¹ / ₂	—	34 ¹ / ₂	—	—	5 ¹ / ₂	
16	8	—	1 30 ⁷ / ₁₀	—	32 ¹ / ₂	—	—	5 ¹ / ₄	
15	7 50	—	1 22 ¹ / ₂	—	31	—	—	4 ³ / ₄	
14	7	—	1 15	—	29 ¹ / ₂	—	—	4 ¹ / ₂	
13	6 50	—	1 7 ¹ / ₂	—	27 ¹ / ₂	—	—	4 ¹ / ₄	
12	6	—	1	—	24 ¹ / ₂	—	—	3 ³ / ₄	
11	5 50	—	75 ⁷ / ₁₀	—	23	—	—	3 ¹ / ₂	
10	5	—	75 ² / ₂	—	22 ¹ / ₂	—	—	3 ¹ / ₄	
9	4 50	—	67 ¹ / ₂	—	18 ¹ / ₂	—	—	3	
8	4	—	60	—	17	—	—	2 ¹ / ₃	
7	3 50	—	52 ¹ / ₂	—	15 ¹ / ₂	—	—	1 ³ / ₄	
6	3	—	45	—	12 ¹ / ₂	—	—	1 ¹ / ₂	
5	2 50	—	37 ¹ / ₂	—	10 ¹ / ₂	—	—	1 ¹ / ₄	
4	2	—	30	—	9	—	—	1 ¹ / ₂	
3	1 50	—	22 ¹ / ₂	—	6 ¹ / ₂	—	—	1 ¹ / ₂	
2	1	—	15	—	3 ¹ / ₂	—	—	—	
1	—	—	8 ⁷ / ₁₀	—	1 ¹ / ₂	—	—	—	

HAZAI GAZDÁSZAT ÉS KÖZHASZNU ISMERETEK.

Kellő vetés- és művelésnél fogva a légkörből nyújtott könnyeg hatályát felhasználván, gabnatermő földeinket $\frac{1}{2}$ -ig megjavíthatjuk, s a vetőmag $\frac{1}{2}$ részét országszerte megkimélhetjük.

Kubinyi Lajostól.

Az összes növényország csupán négy elem-ből áll, míg az ásványország 56-ból.

E négy elem az éleny, legeny, könny, széneny. Midőn ezeket kellő mennyiségben megadandjuk egyegy növénynek, azt lényképe teljében állítjuk elő: im ez egyszerű feladatunk annak 100 ezernyi fajai közül a gabonákra nézve.

A melegség és világosság segélyével emésztí fel alkatelemeit a növény. Ezekkel aránylagos tehát fejlődése, de a könnyekhez járulása által rendkívülivé, majdnem természetfelettivé magasul életerőművelete s fejlődése; ezért mindenekelőtt ezzel kell megismerkednünk.

A legenyvel egyesült könnyet nevezzük könnyegnek.

Szintelen, s a lát- és szagidegeket maró, az állati életet előlő gőz nem ez, mely a hús és állati nedvek rothadásakor, haj, köröm, szaru, bőrfélék perzselődésekor fejlődik ki.

Sausure tette figyelmessé ennek a növény-

életrei rendkívülies hatályára, sőt arra, hogy ez légkörünkben nagy mennyiségben tartózkodik, a tudós világot. De mint minden kezdet tökéletlen, úgy az ő, s utána Pristley, Bousignault sat. észleletei csak tapogatóások.

Ville és Arago (a világszerű tudós) által lőnek megállapítva a számok, melyek a növényélet műveleteire tett hatályukat mutatják, a számok, melyek Newton szerint Isten műveleteinek tényezői. — Miszerint:

1.) „ $\frac{1}{10,000}$ rész vegyítetvén a közönséges léghez, feltűnő hatályt gyakorol a növényzetre. Hatálya 18-ad napon kezd nyilvánulni és ettől fogva mindig növekszik.“

2.) „A növényben, mely így termeltetik, aránylag több könnyeg van, mint a szabadlégben termeltben.“

3.) „Bizonyos időszakai vannak a növény fejlődésében ezen alkalmazásnak.“

4.) „Pár hóval alkalmaztatván virágzásuk előtt, hatályos fejlesztéssel működik ágai s levelei fejlesztésére, újabb ágak s levelek bo-

csájtására, a nélkül, hogy megzavarná fejlődése rendszabályait.“

5.) „Ha virágzásakor alkalmaztatik, a virágzás megszűnik, a növény lombokba borúl, új növényeket cserzt és rendkívüliesen fejlődik, de gyümölcsöt nem hoz.“

„Például: 1852-ben 30 szem buza adott szabadban 11 : $\frac{86}{100}$ gr. szalmát 47 szemmel $\frac{16}{100}$ gram súlyút. Szinte 30 szem, könleeggel tápláltatva, adott 21 : $\frac{99}{100}$ gr. szalmát, 65 szemet, mely $\frac{189}{100}$ súlyú volt.“

„Könlegeg tartalom volt 1850-ben a szabadban nőtt gabnában $\frac{64^{19}}{100}$ gr. A könleeggel tápláltban $\frac{110^1}{100}$ gr. 1851-ben pedig azokban $\frac{68^{72}}{100}$ ezekben $\frac{135^{20}}{100}$.“

„A légkörben mindig változó a könleeg-mennyiség.“

	Legeny.	Legélegsav.	Könlegeg.	Halvány	Mész	Össz. idegen r.
Julius	4 gr. $\frac{67}{100}$	6 gr. $\frac{61}{100}$	3 gr. $\frac{88}{100}$	3 gr. $\frac{88}{100}$	9 gr. $\frac{62}{100}$	24 gr. $\frac{80}{100}$
Augusztus	9 „ $\frac{44}{100}$	20 „ $\frac{20}{100}$	2 „ $\frac{89}{100}$	2 „ $\frac{80}{100}$	8 „ $\frac{68}{100}$	38 „ $\frac{31}{100}$
Szeptember	11 „ $\frac{95}{100}$	36 „ $\frac{33}{100}$	1 „ $\frac{39}{100}$	2 „ $\frac{39}{100}$	7 „ $\frac{16}{100}$	51 „ $\frac{4}{100}$
Október	4 „ $\frac{46}{100}$	5 „ $\frac{82}{100}$	1 „ $\frac{84}{100}$	1 „ $\frac{84}{100}$	2 „ $\frac{43}{100}$	13 „ $\frac{29}{100}$
November	4 „ $\frac{64}{100}$	9 „ $\frac{99}{100}$	2 „ $\frac{50}{100}$	2 „ $\frac{64}{100}$	4 „ $\frac{25}{100}$	21 „ $\frac{51}{100}$
Deczember	15 „ $\frac{61}{100}$	36 „ $\frac{21}{100}$	6 „ $\frac{85}{100}$	„	7 „ $\frac{36}{100}$	52 „ $\frac{54}{100}$

6 hó

alatt össz. 50 gr. $\frac{17}{100}$. 114 gr. $\frac{56}{100}$. 21 gr. $\frac{28}{100}$. 13 gr. $\frac{64}{100}$. 38 gr. $\frac{91}{100}$. 201 gr. $\frac{99}{100}$.

3.) A Páris felett elvonuló esőkből legalább 31 kilogram legeny hull egyegy hektár földre.

„A közönséges majorbéli trágya súlyának $\frac{4}{100}$ r. legeny. Egy jól megtrágyázott hektár földön 10,000 kilogram trágyában nincs több mint 40 kilogram legeny.“

„Miszerint a légkörből nyújtott legeny úgy áll a trágyázás által nyújtotthoz : mint $\frac{3}{4}$ az 1-hez.“

„Ezen legeny-tartalma idegen alkatrészek tulajdonképen így állanak: július $\frac{12^{98}}{100}$ augusztus $\frac{10^{91}}{100}$ szeptember $\frac{12^{60}}{100}$ október $\frac{5^{60}}{100}$ november $\frac{7^{20}}{100}$ deczember $\frac{9^{12}}{100}$.“

„Mily szükséges tápja a legeny a növényeknek, Barral úr tudományilag előmutatja; de eléggé világos az alkatelemükből, melyek nagyrésze legeny.“

„Barral úr egy igen elmés modor által, mely Peligot találmánya, szét tudja választani a légélegsav és könlegeg által előállott legeny viszonyos arányát. Miszerint ezen évenkénti

„Versailleban legtöbbje $\frac{29^{48}}{100}$ gr. legkevesbje $\frac{17^{14}}{100}$ gr. a középleges száma $\frac{22^{41}}{100}$ gr. egy millio kilogram légben, 1851. évben.“

MM. Dumas, Boussignault, de Gasparin, Regnault és Arago szigorú vizsgálata következtében nyilvános lón, miszerint a párisi figyeldénél gyűjtött esővíz:

1.) „Tisztán kiismerhető mennyiségű legeny, légélegsavat, könlegeget, halványt, és meszet tartalmaz.“

2.) „Ezen különféle anyagok mennyiségei (egy bizonyos mennyiségű) p. o. köb (méter) vízben különbözőek az év különböző szakáiban. És mégkevésbé arányosak a leezett vízmennyiséghez.“

„Igy például 1852. évben a párisi figyeldénél leezett esőből egyegy köbméternyiben találkozott:“

31 kilogr. összegből 9 r. a könlegeből, s 22 r. a légélegből származik.“ —

A légkörből nyújtott elemek tanulmányozása sajátszerű irányt kezd adni Francia- és Angolhon tudós földbirtoklóinak.

„Ne aggódjatok földetek trágyázása végett“ úgymond egyik földbirtokos a „Wordin Season“ röpiratban, mely már kilencz kiadásban önti el Nyugoteurópát. „Ne aggódjatok, és ne szorgalmatoskodjatok földjeitek trágyázásával, mert hiszen nem bizonyította-e Way, a híres tanár, hogy a jól művelt föld belélegzi és megsűríti a légkörben található könlegeget“?!

„Hiszen ez oly igaz“ úgymond „hogy szeminkkel láthatjuk, mert a könlegeg szénlettel terhelt leget, ha agyagrögökkel töltött esővön keresztül vezetjük, a légből minden könlegeg visszamarad, lekötetik az agyaghoz.“

„És hiszen minden művelhető földben

van agyag. Ez tehát magába szívja a légkörönlegesen részleteit és pedig, hihetőleg, olvasztható kovasavatképen egyszerre nyújtandja a gabonának mind a kovanyt mind a legényt, mely kifejlődésének tényezője.

„Tegyétek tehát egy mély munkával (Mr. Smith évenként egyszer 18 hüvelyknnyire szántat) tegyétek a nap- és légtől áthatóvá földjeiteket. Hagyjatok elég közt a növényeknek (t. i. egy évig ugarban hagyván, ne több mint 18 litret vessetek egy acre földbe) hogy a viláosság, a lég és nedvesség szabadon járhasssa át meg át gyökereiket és leveleiket. A természet meghozandja a többit. (Ő 4 acre földön ily módon 58 hectolitret szokott természeteni.) A legény magától eljő és bő aratást hoz.”

Jegyzés, 1 acre = m. e. $1\frac{1}{2}$ hectare. 1 hectare = 100 acre. 1 acre = 100 □ métre. 1 métre = m. e. 3 láb... 1 quarter m. e. 3 hectolitre. 1 litre m. e. 1 itze...

* * *

Ime az ugarrendszer, mely számtalannoktól hatalmasan rosszaltatott a minden talpnyit föld felhasználását illetőleg minél nagyobb termelés szempontjából; most világhírt tudósok által javaltatik, a minél tökélyesb termelés- és minél kevesb vetőmag fogyasztás szempontjából.

És mennyire helyzetünkhöz szól e javaslat! Kizsákmányoltuk ősi földünk erejét és hogy igényeinknek megfelelő mennyiségű terményeket adhassunk el, felszántogattuk réteinket és legelőinket, s eladtuk a javítás első és egyetlen eszközeit, marháinkat; ámde mindinkább soványodnak már az ujonan feltört legelő- és rétföldek is, s marháink aránylag kevesek lévén, javításukra ime itt a szükség, hogy pénz- és időbe nem kerülő javításról gondoskodjunk, annyival inkább, mert marháink nemcsak mint javító-szer eszközök, hanem mint a műveléshez kellő mozduló is megkevesedvén, nem bírjuk 3—4 hüvelyknél mélyebben műveltetni és nem bírjuk elégszer műveltetni gabnatermő földjeinket, hogy a perje, a

sikár és mindenféle gyom honos s csak vetőmagjaink idegenek benne, és eme számos gyomok előlését egy saját szerű pazarlással szoktuk eszközölni, miszerint kétannyi magot vetünk el, mint kellene, s ez ugyan előli előbb a gyomot, de később egymást is, minek következménye sok szalma és pedig hitvány szalma, kevés szem és pedig hitvány szem termésünk, mely (az öbölly, a hőség és a megdülés) a nedvesség kissé túlmértéke által mindig veszélyezve van.

És mégis mi emeltünk panaszt, hogy termésünk csal s sok szalmát, kevés magot ad?

És ha gabnainkat bár trágyátlan, de „ásott” földbe — mint kerti földjeink — „ültetgetnök” és „megkapálgatnök” megcsalna-e?

Ó nem! minden szem 8—10 kalászt, és minden kalász 10—20 szemet adna.

Valóban nagy különbség azon néhány szemhez képest, melyet adó alá bevallani szoktunk. Holott épen az feladatunk, hogy e különbséget tegyünk minél kisebbé. —

Egyenkint jelentéktelenebbeknek látszanak a hibák, melyeket összekas szerint elkövetünk, de összesen terméseink jelentékeny részét veszítjük el általuk.

E hibák, melyeket a légkörből nyújtott elemek felhasználása ellen elkövetünk, következők:

1.) nem elég mélyen művelvők földjeink, nemannyira vetés, mint ugarlás alá; azaz nem elég mély földágyaik vannak gabnatermő földjeinknek.

Lefutván a víz, annak alkatelemei, a könnyű és élely, nem hatnak alá a legalsó rétegbe, vagy ha hatnak is, de mert a puhasággal aránylagos eme nedv beszívott mennyisége, nem szívják be és nem tartanak meg annyi esőt, mint kellene; és nem eszközlik ama saját szerű elemzést, miszerint gőz vagy gáz alakbaan adnák ki és járatnák át az említett elemekkel a gyökereket és a föld minden parányát, melyet a gyökerek elsajátítanak.

2.) Nem elég gyakran művelvők gyökjeink. És pedig a mindörökké honos gyom nemtelenebb lévén, mohóbban szívja fel vendégei tápanyagát, mielőtt azok erőt vettek volna

fölötte. Holott ha kifejlődése első koszaka nem mehetett rendén, nem leend tökélyes a többi sem.

Kétannyi magot pazarlunk tehát a földbe, bogoy az előbb említett sovány kalászokat termelő modorunkkal két kalászt nyerhessünk egy helyett, és eme gyomokat előlhessük a gabna-magok életerejé által; holott tudnunk kellene ama örökös törvényt, miszerint „bármely erőnek felemésztése által ugyanannyit veszít a győzedelmes, mennyi erő a meggyőzöttben volt.“

3.) Nem elég korai vetésünk, s ez harmadik oka pazarvetésünknek. Hogy elég maradjon, ha kifagy is, sűrűen vetünk, holott részint épen azért fagy ki, mert egymás miatt meg nem erősödhetett, részint pedig azért, mert a melegség és világosság varázserejét nem élvezheté.

Igen is tudjuk, mily jótékony vetéseinkre csak néhány meleg nap is, mert hiszen látjuk, hogy többet nőnek alattuk, mint ugyanannyi hideg hét alatt, és mégis oly későn vetjük gabnáinkat, miszerint fejlődése első időszakára állanak be a száraz fagyok, s ily gyöngén kell daczolnia Sziberia zord légrohamaival.

M. Viilh : Thomson szerint :

„Kétségkívül tény, hogy a növények lélegzése a sugarak rezgésének működése által történik, mely a széneyt és köneyt az élenytől elválasztja. És a sugarak hatálya aránylagosan emésztetik fel e műveleteivel.“

„Felemésztetik a napsugarak hatálya a növények által ezek fejlődésével arányosan s nem több- és nem kevesebbet, hanem ezen felemésztett világosságot adja vissza az égő növény.“ — „A köszén, mely ősnövényekből lön, az ősz világosságot és melegséget, a fa, mely világít és melegít, a csak nem régen elsajátított világosságot és melegséget adja nekünk vissza sat.“

M. Quételet hosszas és igen megvitatott észleletei szerint :

„A melegség- és világosságnak a növényekre gyakorolt hatálya egyenlő a napi középérték négyzetével, miszerint :

4 napi hőfok mely 5° ad, 20 hatályösszeget,
2 „ „ „ 10° „ 20 „ „ „
1 „ „ „ 20° „ 20 „ „ „

Egy meleg (20°) napon át tehát annyit fejlődik a növény, mint két mérsékelt (10°) és 4 hűvös (5°) nap alatt.

4.) Nem egyenlő mélységű vetésünk annyira, hogy az elvetett mag jelentékeny része elvesz a miatt, mert igen alá esett, vagy épen fenmaradt.

Le Fèvre s más tudósok észlelete szerint „a gabnaszárak gyökerei nem a magból ágaznak szét. Azon gyökerek, melyeket ez eresztett, elhalnak, midőn a felszínen a növény szárán kezdődő csomó gyökereket ereszt. Ezen csomó gyökerei kapaszkodnak erősen a föld felső rétegén be, ezekből táplálkozik a növény. Ennek képződésétől függ a növény képződési ereje.“

És legkedvezőbb ennek képződése 1½ hüvelyknyire az elvetett magtól kibuvó száron.

A „Var“i gazdászati társulat észleletei szerint s adatai nyomán is igazolva lön ezen állítás.

150 szem buzának, különböző mélységbe lett vetés után, következő lön eredménye:

Búzaszem	Hüvelyk	Kikölt szemek	Kalász
150	6	5	53
dto	5½	14	140
dto	5	20	173
dto	4½	40	400
dto	4	72	720
dto	3½	93	992
dto	3	125	1417
dto	2½	130	1560
dto	2	148	1595
dto	1½	142	1640
dto	1	137	1461
dto	½	64	529
dto	Felületek	20	107

5.) Daczára a téli fagyoknak és a kellő mélységből s vizaránytól eltérő vetésmódo-runoknak, még mindig tömöttebbek úgy nevezett „jó vetéseink“ kikelésük időszakában, mintsem kellene.

M. Devred a Franciaországban is divatozó vetés daczára, mely szerint 2 - 3 száz litret vetnek egy hektárba, daczára e szokásnak 20

év óta csupán 36 litret ültetett, igen is: ültetett. Két munkás egyegy hegyes bottal 9 hüvelyk távolban lyukakat üt, s két gyermek néhány szem búzát bele vet s eltakar lábaival. — Így elvetnek naponta 46 acre (100 □ ölnyi) földet. Nem sok! De annál több termésük, mely e munkát, melyet már a vetőmag $\frac{9}{10}$ részének elegendes megtakarítása kifizetett, még sokkal bővebb terméssel jutalmazza.

Devred úr 20 év óta rendszeren 39 hectolitret (tehát több, mint 100 magot) míg mások legjobb vetései csak 26 hect. adnak.

Természetesen ezen modorra mi nem értünk rá; ámde vannak, vagyis lehetnének vetőgépeink, melyek ha nem is ily bőven, még is kifizetnék magukat.

6.) Tömöttsége miatt épen fejlődése első szakában nem élvezhetik vetéseink a melegség-, világosság- s a légkörből szívható elemek hatását.

Ezért vékony szárú, gyöngye, könnyen dülölkék, holott ha kellő tért és élvezetet engedünk minden szálnak, egyenkint két-hárommal felért volna minden szalmaszál, és mindenik kalász.

„Mechi“, a híres farmer Triptree Halleban, csodálva hallgatta „mennyi dült búza és rozsvetés van Magyarhonban s mily kevés szemet ad a szalma.“ — „Ő a legnedvesb időjárásban is 3, 4 szer locsoltatja búzavetései trágyalével gőzgép által, s 40 magnál kevesebbet soha sem aratott, és sok jó vetést látott“ úgy mond „de még dült búzát nem.“

Mechi úr gépe 40 itezényi magot vet 1000 □ ölnyi földbe. Búzája toll vastagságu szalmán, hosszú, teljes kalászokat hoz, s azok az ollószerű aratógép előtt sem dőlnek el; holott nálunk ezen gépek nem alkalmazhatók a szalma gyengesége miatt.

* * *

Ime a tények, észleletek, tapasztalatok, melyeknél fogva biztosan állíthatjuk, hogy nálunk országszerte kétannyi mag vettetik, mintsem szükséges volna; miszerint 4, 5 millió pozs. mérő gabona pazaroltatik évenként; állíthatjuk, hogy kellő művelés által a lég-

körből nyújtott elemeket felhasználva, eme 4, 5 millió mérő gabnát megkimélhetjük volna, sőt vetéseinket az eldüléstől legtöbb esetben megóvhattuk volna és még néhány millió maggal többet termelhetünk volna.

Mily gabnanemeket? Mely arányban? Mely forgatással? Hogy földje vegyítékéhez, minőségéhez, munkálhatásához, nyers fogyasztásához és eladási cikkekjeihez aránylagos legyen termelése? És mely időben? Mily mélyen és hány ízben tett munka után szántsa s vesse őszi s tavaszi veteményeit? Mily időben és mily sűrűn vesse? Vetőgéppel-e sorba, hogy közeit művelhesse? Vagy szórva és vasboronával szétkaparva, hogy a gyomot is némileg kiirtsa? Szóval, mint vigye gazdaszátát saját ereje, birtoka, helyzete, viszonya és körülményeihez képest a gazda: azt kitanulmányozni és megállapítani az ő feladata.

Részünkről eleget tettünk, midőn kimutattuk, hogy javító szereink lelkét a légkörben feltaláljuk s azt gyakori s mély munka által felhasználunk lehet, sőt a növények teljes kifejlődésére nézve ezt tennünk kell is, annyival inkább, mert általa a vetőmag jelentékeny részét megkimélhetjük.

Mindaddig tanulmányozni, és saját ereje, birtoka, helyzete, viszonya s körülményei szerint az ehhez kellő művelési modort, (mely által lehető legkevesb földön, lehető legtisztább, de legegyszerűbb munkával legtöbb magot termel) gyakorlatba venni, a fölbirtokló feladata.

* * *

Nem lehet kifogyás, sem éhenhalás az emberi nem rendeltetése. De, mert szaporodása gyorsul, mindinkább fel kell használni a föld és vizek terményeit s anyagait. És mert ezek szaporodása sem tart kellő arányt az emberi nemével: mindinkább bele kell avatkoznia a természet folyamába annak törvényei által, hogy azok anyagait önlényéhez sajátítsa és lényegeit önszaporodásával aránylagosan termelje. És mindinkább ki kell terjednie uralmának a tengerekre, mely földünk legnagyobb részét övedzi.

Mi más lehetne teendőiben irányító és vezérfonal az emberi nemnek, mint a termé-

szettudomány? Mi más által emelhetné műveleteit mindinkább magas és mindinkább terjedt hatályra e földön, a természet keblében, mint maga a természettudomány által?

Vagy csupán azért adatott nemünknek ama sokszor dicsőített szellem, hogy összetett kézzel szemlélje, mint fog egykor diadalt űlni a nyomor neme felett? s mint roskad össze saját nagysága alatt a test, s vele és benne a szellem?

És mind üres szó, hasztalan szó lenne, mit a legműveltebb földrész legműveltebb lángelméi a nemzetgazdászatra a földek és vizek felhasználására elmondtak? Minden más tudománynak és foglalkozásnak tudna segílyt nyújtani az emberi szellem, csak a földművelésnek és a víztömegek hasznosításának nem? Örökké pangásra volna már ez kárhoztatva, mint volt majdnem 6 ezer évig? S mind csak hasztalan törekvés volna, mit Nyugoteurópa újabb időkben annak emelésére elkövet?

Nem! Nem! Nem!

Test és lélek az ember. Test- és lelkileg élnie kell és életben kell maradnia; test- és

lelkileg kell tökélyesbülnie, hogy 100 meg 100 ezer év alatt átalakuljon egy tökélyesb lényenyé, mely multát is feledé, mint a jelen nemzedék, hogy édenne alakítsa a földet s angyal-lá tökélyesbítse lényét e földön, hogy eljőjön az ígélet országa, a mennyek országa.

Szívemelő példával halad e pályán elő Nyugoteuropa. Távol belátással jejelgetik ki tudósai a nyomokat, melyekbe lépniök kell, hogy haladásuk tévelyekké ne fajuljon. És mély ismeretek alapján vetegetik a magot, az ígét, melynek termő földje a szellem, és általa minden szárazok és tengerek e földön.

Rajtunk a scr, hogy mi is honosítgassuk, termeljük és vetegessük a tökélyesbülés eme magvát.

Rajtunk a sor, hogy mi is megmutassuk „mily segílyeket nyujthat hazai gazdaszatunknak a természettan“ és hogy mi is mindent elkövessünk annak felvirágzására; mindent ama felvirágzásra: mely gyümölesöket hoz „némelyik 30-at, némelyik 60-at, némelyik 100-at.“

(L. Evangelisták Példabcszède.)

KÖZHASZNÚ HÁZI ORVOS.

Életrend.

Környei Jánostól.

Ep egészségnek csak úgy örvendhetünk, hogy életünkben övjuk magunkat a betegségek minden okától. Ki már orvossággal élt, ritkán bizhatik teljesen egészségében. Az életrendre vonatkozó szabályokat Löbe után állítám össze.

Életrendnek nevezzük azon szabályok összegét, melyek az egészség föntartására s szilárdítására vonatkoznak. Az egészség főleg a gyomor s a többi emésztési szervek minőségétől függ. Kinek jó gyomra van, annál az emésztés könnyű módon történik; a boszankodás, bú, levert kedélymozgalmak sem okoznak ennél oly nagy károkat, mint rossz, gyenge gyomrúnál. Egészégi állapotát jó étvágy-

ból s az éldelt étkek könnyű emésztéséből ismerheti meg kiki: Az emésztést az egészséges fogak nagyon előmozdítják. Szintén jó egészségi jel a széles, domboru mell, mely alatt nagy tüdök fekszenek, mert a lehelés a legfontosabb életműködések közé tartozik, s ez csak széles mellel történhetik a maga tökélyében. Ki magas kort akar elérni, nem szabad ingerlékeny szívvel birnia. Az ingerlékeny szivet gyors éritések jellemzik, mert a vér minden kis kedélymozgalom-, minden, bár oly csekély felhevülés-, pl. bor által, ügetésbe jő. Az indulatos ember folytonos lázas állapotban van, mely erejét s azért életét is hamar elprédálja. Hol az ingerlékenység és érzékenység mérsekés, hol tehát e kettő között nem létezik

nagy köz, ott belső nyugalmat, rendet és őszhangzatot lelünk; ily előnyös viszonyok között az egészség is tartós. Hogy az egészség szilárd legyen, erős természet szükséges, mely az elvesztett erőket gyorsan és tökéletesen ismét pótolja, s az egészségnek hátrányos befolyásokat, pl. betegség-okokat, ártalmatlannak tegye, vagy legalább hamar eltávolítsa. Hibánélküli, egészen szabályosan alkotott test egyik fő feltétele annak, hogy egészséggel s hosszú élettel bírjunk. Senki sem fogja soha hallani, hogy egy bég vagy nyomorék igen jó egészségben érezze magát, vagy hogy épen hosszú kort érjen el. A test minden egyes részének egyenlő erővel kell bírniok, egy tagnak sem szabad különös gyengeségben szenvedni. Ha valamely tag beteges, ez betegsége hamar a többire is elárasztja. Az egészség és hosszú élet feltétele kitünően a testi erőnek fejlődésén s annak fentartásán alapszik.

Tüntessünk föl egy embert, ki hosszú életet remélhet. Ezt Hufeland jeles munkájából kölcsönözzük. — Ezen ember termete arányos, de nem magas, inkább közép nagyságu s kissé zömök. Arcszíne nem nagyon piros; legalább a fiatal korban erős arcpirosság ritkán jövedől hosszú életet. Haja jobban szőke, mint fekete. A testbőr erős, de nem durva. Feje nem igen nagy; az erek a test külső részén nem vastagok; vállai inkább domborúak, mint szárnyidombban kiállóak. Nincs hosszú nyaka, hasa nem áll nagyon kifelé, kezei nagyok, de nem mély vonásuak, lábai inkább szélesek, mint hosszuk; gázai (lábikrái) gömbölyűek, melle domború; hangja erős, lehelését baj nélkül sokáig el tudja tartani, általában testének minden részeiben őszhangzat uralkodik. Érzékei jók, de nem nagyon ingerlékenyek, érzései lassuk és egyenlők. Gyomra kitünő, étvágya jó, emésztése könnyű. Az asztal örömei fontosak előtte, azok kedélyét felvidámítják, úgy hogy lelke is együtt élvez. Nem csak azért eszik, hogy egyék, hanem az evés mindennap ünnepies óra előtte, melynek a többi ünnepélyek fölött azon előnye van, hogy az nem szegényebbé, hanem gazdagabbá teszi őt. Lassan eszik s nem szomjazik igen gyakran. A gya-

kori szomjuság mindig gyors önemésztődés jele. Általán vidám, beszédes, résztvevő, nyílt minden barátságra, szeretetre és reményre, de elzárt a harag, irigység érzése elől. Szenvédélyei soha sem hevesek és emésztők. Ha hétébkorban épen boszankodásra, haragra gyúl, ez akkor inkább hasznos fölmelegedés, müleges, és jótékony láz, epeömlés nélkül. Szereti a foglalkozást, különösen a csendes elmélkedést, kellemes szemlélődést, ő legjobb-hívő (optimista), azaz, mindenből a legjobbat keresi ki, barátja a természetnek, az otthonias boldogságnak, ment minden dics-és pénzvágytól, valamint a jövőről gondoktól. — Most közelebb térünk életünk ellenségeihez, s barátjaihoz, azok életrovidítők, ezek élethosszítók.

Életrövidítő okok. Minden életrovidítő ok azért hat kárt okozólag testünkre, mert azok vagy az életerő összegét kevesbitik, — vagy a szervek tartósságát s használhatóságát megrontják; mások pedig azért, mert azok az élet folyamát gyors erőfölhasználás által rendkívüli meggyorsítják, vagy az elvesztett erők visszaállításában akadályozókul lépnek föl. Ezen tétélekre vezethető vissza életünk minden kártékony befolyása. Valamennyi gyorsabb vagy lassabb hatás által különbözik egymástól; némelyek a belső életerőt támadják meg, mint heves betegségek, mérgek, s azért az életben megszakadást idéznek elő; mások ellenséges hatalmukat csak lassan, egymásután éreztetik, ezek azért legveszélyesebbek, mert könnyen figyelem nélkül hagyjuk azokat. Ezen utósó életrovidítő okok korunkban, midőn a fénytűzés, tulzás mindenben, és természetelleniség divattá vált, mindinkább terjedeznek, s mindenkire, ki nem tudja magát tőlük megóvni, veszélyt, és kárt hoznak. Számáljuk föl ezen életrovidítő okokat.

Hibás nevelés. A betegeskedésre s gyenge testalkatra az alap igen gyakran már gyermekségben hibás nevelés által vettetik. Épen a leggondosabb szülék, csak azért, mert fölőtte gondosak, elkényeztetett nevelés által jövendő ingerlékenység esiráját érlelik gyermekeikben s elvonják a természettől az erélyt, vagy erőt, mely szükséges később erős test képzésére. E szülék gyermekükből meglegházi-

növényt nevelnek, mely gyorsabban jó ugyan virágzásra, mint a többi, de azért hamarabb el is hervad. Ide tartozik a mértékentuli melegség, mely a madarak költésére emlékeztet bennünket, azután a kora tulterhelés oly tápszerekkel, melyeket a gyermek gyenge szervei meg nem emészthetnek, vagy igen sok tápanyagot nyújtanak neki. Különösen rossz, ha a gyermekek csokoládét, bort, kávé, s más hevesítő italokat kapnak. Épen ez első életszakban nem a kevés, hanem a sok hozkárt s a legegészségesebb gyermekeket ott találjuk, hol nem épen nyomasztó szegénység, de dúsgazdagság sem uralkodik. Nem kell fölötté gondosan azon befolyásokat elhárítani törekedni, melyek mind a szellemi, mind a testi életre némileg elnyomólag s nehezítőleg hatnak, mert ezek önálló legyőzése által erős, szilárd természet nyeretik el, s épen ez fogja akadályozni, hogy a test nem fog fölötté sietni érettsége felé. Tagadni azonban nem lehet, hogy a természet maga eszközli gyakran az életszakok siettetését, melynek legnevezetesebb példáját II Lajos királyunk élete nyújtotta, ő idő előtt született, 2 éves korában megkoronáztatott, 10 évében trónra lépett, 14 évben serdült volt, 15-ben megházasodott, 18-ban öszült, s 20-ban meghalt. Boldognak nevezhetjük-e az ilyen életet, hol annak minden szaka gyorsan következik egymásután, vagy meglegházi nevelésünk által, milyen most nagyon divattá válik, ilyen életet akarunk kifejteni gyermekeinkben?

Betegségek. A betegségek száma fényűzés, erkölesromlás, s természetelleni életmód által roppantul szaporított. Ezek életünk ellenségeihez tartoznak; némelyek gyorsan szakasztanak el minden élettevékenységet, s halált idéznek elő; másokat el lehet távolítani, de mégis ártanak az által, hogy idejük alatt sok életerőt emésztettek föl, s megtámadott testet hagytak vissza. — Az emberek együttlakása nagy városokban. Nagy városokban minden 20—23-ik ember meghal, falun ellenben csak 30—40-ik. Ebből világos, hogy a faluni tartózkodás sokkal kedvezőbb az egészségnek, mint nagy helységeken az együttlakás. Itt a levegő nem oly tiszta,

mert sok ezer ember belehelése elvonja abból a szükséges alkatrészt, s kilehelése által használhatlan anyagot ad vissza. Fölötté helyes az, mit Rousseau mond: az ember valamennyi állat között legkevésbé alkalmas arra, hogy nagy sokaságban együtt lakjék. Lehelése embertársaira nézve halálos. Nem annyira a levegő nedvessége és sűrűsége teszi azt ártalmassá, hanem az állatítás, vagyis állati anyagok fölvétele, mely ott, hol sok ember van együtt, nagy mértékben történik. Legfőlebb négyszer szivhatjuk magunkba ugyanazon levegőt, s ezáltal az ember az élet leglényesebb föntartási anyagát maga halálos méreggé változtatja. Képzeljük most a levegőt egy nagy városban; itt lehetetlen, hogy valaki csak egyszer is ne oly levegőt leheljen be, mely kevéssel előbb más ember tüdejében is nem volt már. Ez általános mászó mérgezés, mely az élettartamot egészen szükségkép megrövidíti.

Mértékletlenség evésben, ivásban. Hányan nem tették gyomrukat istennökké, hányan nem visznek neki oly dús áldozatot, hogy végtére megbetegszik, s a test többi részeit is beteggé teszi! Sokféle okból árt az egészségnek a mértékletlen evés és ivás. A mértékletlenség hamar gyengíti az emésztési erőt, mert sok terheltet reá. Az emésztés maga sem történhetik itt rendesen, fölmunkálatlan anyagok halmozódnak egymásra, melyek könnyen rossz nedveket okozhatnak. Ha valaki igen sokat evett, azaz, addig tömte gyomrát, míg több nem fért bele, akkor a tulterhelés következményei ezek: gyomornehézség, és gyomornyomás, bőfűgés, undorodás, roszüllét érzete, mely az egész testre kiterjed, különösen pedig a fejet veszi igénybe, melyet nehezzé s butává tesz; az ember álmos és tunya lesz. Még ártalmasabb a szeszes italok mértékletlen élvezete. Itt az ember folyékony tüzzel tölti meg testét, mely vér-élességet, tagmerevséget, köszvényt, köhögést, keskeny mellűséget, és vízkört okoz. Semmi nem gyengíti annyira ez erőt, és semmi nem nyomja el annyira a minden szép és jó iránti érzést, mint épen az ivás büne. Különösen áll ez a pálinkávali visszaélésről; minél inkább megtölti

valaki evvel testét, annál inkább meghal lassankint szellemileg; becsület, vagy gyalázat, jó vagy rossz, — a részeg ember előtt mindegy, neki csak egy kívánsága van, — mert minden érzés egyesül, s elvesz a pálinka élvezetében, — s e kívánság: bárcsak mindig ihatnék. Ily részeg vége rendszeren nagyon szomorú, mert végtére egy sajátos betegségbe esik, melyet részegőrülésnek neveznek, hol a beteg egész testében reszketvén nem bírja érzékeit, nem lát egyebet, mint patkányokat s egereket, nem kergeti őt semmi más, mint kísérteties alakok, melyek ágyát körülveszik, s zavart lelkét nyugtalanítják.

Életrövidítő lélekhangulatok és szenvedélyek. Az elnyomó kedélymozgalmak: szomorúság, bűbánat, boszankodás, félelem, szorongás, kislelkűség, irigység, s kedvetlenség, ha tartósan folynak be a testre, annak egészségét aláássák, mert a legfinomabb lélekerőt fölemésztik. Ezek hatása alatt a vérforgás nem történhetik természetesen, mert ingereltség alatt a szív meggyorsítja tevékenységét, de azután elgyengülve, annál lassabban működik. Boszankodás, kedvetlenség, irigység azonfölül az epének különös élességet is adnak, mely mint lappangó méreg, az életet aláássá s igazolja azon közmondást: az irigység maga-magát emészti. Azon lélekbetegség, mely rossz kedv név alatt ismeretes, szinte árt az egészségnek, az életet elzárja az örömtől élvezetétől, s a világgali s önmagávali folytonos elégedetlenséget idézi elő. Az emberek egyik leglealacsonyítóbb indulata a félelem. Ez elrabolja az élet nyugalmát, azt folytonos szorongásban tartja, s elragadja az embertől a szellem minden előnyeit, mint: megfontolás, értelem, és határozottság. Ki kísértetektől fél, az az éjszakában, melynek álmot, s evvel új erőt kellene hoznia, minden legkisebb zörejre hallgatni fog, s ez általminden nyugalmat elkerget magától. Minden félénk ember többé kevésbé mindig beteges állapotban van; a vér megdugul a kisebb edényekben, a nagyobbakban pedig összegyűl, s a szívben összezönglik, miből nagy rendetlenségek származnak, melyek alatt lehetlen jó egészségnek lenni. A félelem minden tárgyai

közül legelől áll a haláltól félelem. Itt olyantól fél az ember, minek előbb, később elmaradhatlanul be kell következnie, s mely épen azért, mert valaki fél tőle, annál hamarabb következik be. Minden örömet, minden szerencsét, melyet nyújt az élet, szorongás és remegés között élvezzi az ily ember, mert minden pillanatban attól fél, hogy a halál azoktól elszakasztja őt. Azok számára, kik ilyen gondolatoktól nem tudnak megszabaduini, s kikől azok az élet minden boldogságát elrabolják, következő szabályok ajánlhatók: 1) Iparkodjanak a halálról gondolatokkal jól megbarátkozni; ez nem azáltal történik, hogy e gondolatokat tán száműzni kellene, hanem inkább, hogy azokat minél többször idézzük elménkbe, míg azok rettentőségüket reánk nézve el nem vésztették. A katonák, matrózok, bányászok mindig ki vannak téve a halálnak, de ez előttük elvesztette rettentőségét, mert a halálról gondolatokkal meg vannak barátkozva, s azért annál fogékonyabbak minden öröme. 2) Nem kell a halál óráját oly borzasztónak gondolni. Esméletlenül üdvözöltük az életet, eszméletlenül bucsuzunk is el tőle. A körülmények, melyeket egy haldoklónál tapasztalunk, s melyek lelkünk előtt fájdalmasaknak tetszenek, nem fájdalmasak a haldoklónak, mert ő ezeket nem tudja. 3) Az életet mindig annak kell venni, a mi, t. i. oly állapotnak, melyet előbb utóbb el kell hagynunk. A föltétlen szükségben nem fekszik semmi rettentő.

Még meg kell említenünk korunk némely tulajdonságait, melyek károsan hatnak az egészségre s két szélsőséget képeznek, ezek: a sokfoglalkozás, és semmittevés. Sokan szakadatlanul, legkisebb nyugalmat sem engedve maguknak, nyüzsgnek új vállalatok, nyereszkevések és munkálatok után. Ebből sokfoglalkozás származik, mely az erőt gyorsan fölemésztí, mert nem enged annyi nyugalomidőt, hogy az elveszett erő pótoltatnék. Ez árt az egészségnek. De e sokfoglalkozás ellentéte is, a semmittevés, szinte ártalmas, mert itt könnyen származik az erők haszonvehetlensége s a nedvek dugulása. Mindig egyenlő viszonyoknak kell uralkodnia az önmésztődés és pótlás között. Semmittevésből